

ทัศนคติเป็นความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องกันระหว่างความรู้สึกและความเชื่อ หรือการรับรู้ของบุคคล กับแนวโน้มที่จะมี พฤติกรรมใดตอบ ในทางใดทางหนึ่งต่อเป้าหมายของทัศนคติ นั้นเป็นเรื่องของจิตใจ ทำให้ความรู้สึกนึกคิด และความโน้มเอียงของบุคคล ที่มีต่อข้อมูลข่าวสาร และการเปิดรับ รายการกรองสถานการณ์ ที่ได้รับมา ซึ่งเป็นไปได้ทั้งเชิงบวก และเชิงลบ ทัศนคติ มีผลให้มีการแสดง พฤติกรรมออกมา จะเห็นได้ว่าทัศนคติ ประกอบด้วยความคิดที่มีผลต่ออารมณ์และความรู้สึกนั้น ออกมาทางพฤติกรรม เป็นความรู้สึกทำที่ที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์จากสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทำให้เกิดความพร้อมที่จะแสดงพฤติกรรมออกมาตามความรู้สึกนึกคิดของตนต่อสิ่งนั้น ๆ และบุคคลนั้นจะมีทัศนคติที่แสดงออกมา

อาจกล่าวได้ว่า ทัศนคติเกิดจากการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล ย่อมมีประสบการณ์อันเป็นสิ่งแวดล้อมสร้างทัศนคติให้ต่างกันไป เนื่องจากสังคมเป็นสิ่งที่ล้อมรอบตัวบุคคลทั้งในทางตรงและทางอ้อม เช่น 1) การได้รับอิทธิพลจากพ่อแม่และครอบครัวเป็นแหล่งที่มีอิทธิพลสูงต่อเด็ก โดยเฉพาะก่อนเด็กเข้า โรงเรียน เด็กจะพัฒนาค่านิยม (Value) ความเชื่อ (Belief) ความรู้สึกนึกคิดขึ้นมาในกรอบของครอบครัวก่อน ซึ่งมีพ่อแม่เป็นหลัก ได้มีการวิจัยหลายเรื่องที่พบว่าบิดาและมารดา มีบทบาทต่างกันในการส่งเสริมให้เด็กมีทัศนคติที่ดี มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง นอกจากนั้น การเลี้ยงดูบุตรแบบประชาธิปไตยจะให้ผลดี 2) การได้รับอิทธิพลจากกลุ่มต่าง ๆ เช่น กลุ่มโรงเรียน คือ ครูและเพื่อนมีอิทธิพลมากต่อการสร้างทัศนคติให้กับเด็ก ครูและ โรงเรียนอาจวางระเบียบกฎเกณฑ์ให้นักเรียนปฏิบัติตาม หนังสือที่ใช้ในการเรียนการสอนก็สามารถสร้างพัฒนาการทางทัศนคติ ถ้านักเรียนได้ครูที่ดีเป็นแบบอย่าง การพัฒนาทัศนคติก็จะนำไปในทางดี การอบรมสั่งสอนไม่เกิดผลถ้าผู้อบรมไม่ปฏิบัติให้เป็นแบบอย่าง กลุ่มเพื่อนนักเรียนนับว่ามีอิทธิพลมากต่อการพัฒนาทัศนคติของเด็ก โดยเฉพาะระยะวัยรุ่น นอกจากนั้นแรงกดดันภายนอกให้คนคล้อยตาม ก็มีอิทธิพลสูง เช่น วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและบรรทัดฐานทางสังคมเป็นสิ่งที่กำกับทัศนคติของคนในขณะที่เป็นเด็กและเป็นผู้ใหญ่

องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการสร้างทัศนคติ (สุชา จันทร์แอม, 2548, หน้า 18) ได้แก่

1. วัฒนธรรม (Culture) วัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อชีวิตบุคคลทุกๆ คน ตั้งแต่เกิดมาจนกระทั่งตาย วัฒนธรรมของชาติต่างๆ แตกต่างกันไป เริ่มจากครอบครัว โรงเรียน วัด สถาบันอื่นๆ ในสังคม สื่อมวลชน วิทยุ โทรทัศน์ ก็มีอิทธิพลต่อการสร้างทัศนคติต่อเด็กทั้งสิ้น
2. ครอบครัว (Family) เป็นสถาบันแรก ที่อบรมให้เด็กได้เรียนรู้การสมาคมกับสิ่งต่างๆ จึงมีอิทธิพลมากที่สุดในการสร้างทัศนคติให้แก่เด็ก ตลอดจนปลูกฝังทัศนคติในการดำเนินชีวิตให้แก่บุตรของตน ทั้งนี้เพราะเด็กมักเลียนแบบและเชื่อฟังพ่อแม่อยู่แล้ว

3. กลุ่มเพื่อน (Social Group) เด็กที่จากบิดามารดามายู่กับเพื่อนตั้งแต่เล็กๆ จะได้รับอิทธิพลต่างๆ จากกลุ่มเพื่อน ทั้งนี้เพราะเด็กต้องการการยอมรับจากเพื่อน ต้องการการแนะนำและการช่วยเหลือ

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวกับการดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น รวบรวมได้ดังนี้
พรหมรัตน์ เกรียงวัฒนา (2552) ศึกษาสภาพแวดล้อมและเจตคติรวมถึงแนวโน้มการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนจาก 40 โรงเรียนทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ พบว่า เด็กไทยส่วนใหญ่ ร้อยละ 71.40 มีสภาพแวดล้อมบุคคลที่บริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับที่น่าวิตก โดยมีคนในครอบครัว ร้อยละ 78.6 เพื่อนบ้าน ร้อยละ 82.70 และครูในโรงเรียน ร้อยละ 29.00 ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้มีผลต่อเจตคติและความสนใจที่จะดัดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่นเดียวกับการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ง่ายและจากสื่อโฆษณา ผู้ใช้ไปซื้อและแนะนำให้ดัดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุดคือ บิดา ผลการศึกษานี้เสนอแนะให้เห็นความสำคัญในการปกป้องเด็กวัยรุ่นโดยเน้นที่การปรับปรุงสิ่งแวดล้อมของเด็กที่เต็มไปด้วยเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทั้งสิ่งแวดล้อมบุคคลสถานที่และสื่อควบคู่ไปกับการให้ความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสมอย่างพอเพียงและต่อเนื่อง เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอนาคต

เพ็ญพักตร์ มุ่งคุณคำชาว (2552) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดัดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดชัยภูมิ พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติต่อการดัดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปัจจัยด้านอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน ปัจจัยด้านกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน ปัจจัยด้านการเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว ปัจจัยด้านอิทธิพลจากสื่อโฆษณา และปัจจัยด้านอิทธิพลจากตัวแบบมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดัดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนปัจจัยด้านการรับรู้ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดัดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดัดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก พบว่า

1. ด้านการรับรู้ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดัดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่านักเรียนส่วนใหญ่รับรู้ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดัดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่ยังไม่มีความเข้าใจผิด ๆ เกี่ยวกับผลกระทบที่เกิดขึ้นกับร่างกาย เช่น การดัดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทำให้ร่างกายกระปรี้กระเปร่า การดัดติดต่อกันนาน ๆ ไม่ทำให้นักเรียนติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

2. ด้านทัศนคติต่อการดัดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าการดัดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเรื่องปกติสำหรับคนทั่วไป นักเรียนชายส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อ

ผู้หญิงที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนนักเรียนหญิงเห็นว่าผู้หญิงสามารถดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้เหมือนกับผู้ชาย

3. ด้านความสัมพันธ์ในครอบครัว พบว่า ผู้ปกครองของนักเรียนส่วนใหญ่ไม่สนับสนุนให้นักเรียนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้นักเรียนเห็นบ่อยครั้งหลังจากดื่มก็ทะเลาะวิวาทกัน และเคยใช้ให้นักเรียนไปซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้

4. ด้านกฎระเบียบของโรงเรียน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ทราบว่าโรงเรียนห้ามให้นักเรียนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่ไม่ทราบบทลงโทษที่ชัดเจน กฎระเบียบของโรงเรียนไม่เคร่งครัด และส่วนใหญ่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในโรงเรียน โดยสถานที่ที่ดื่ม คือ ในห้องเรียน หลังอาหารเรียน และดื่มช่วงที่โรงเรียนมีกิจกรรม เช่น กีฬาภายใน กิจกรรมปีใหม่ เป็นต้น นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงโมเรียน โดยการนำเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใส่ลงในขวดน้ำดื่มแล้วใช้หลอดดูดเหมือนน้ำเปล่า และครูก็ไม่เคยจับได้เลย

5. ด้านการเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถซื้อได้ง่าย นักเรียนเคยซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเวลาเรียนได้ที่ร้านขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บริเวณใกล้ ๆ โรงเรียนและในชุมชนที่นักเรียนพักอาศัย โดยที่ผู้ชายส่วนใหญ่ไม่เคยถามนักเรียนเลยว่าซื้อไปให้ใครดื่ม และเมื่อนักเรียนไม่มีเงินซื้อผู้ชายก็ยอมให้นักเรียนคิดหนี้ได้

6. ด้านอิทธิพลจากกลุ่มเพื่อน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกเพราะเพื่อนชวน ซึ่งเพื่อนคนที่ชวนส่วนใหญ่เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาก่อน และเวลาไปเที่ยวกับเพื่อนก็มักจะมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ถ้าใครไม่ดื่มเพื่อนก็จะบอกว่าเขย ไม่เอาไหน ไม่ทันสมัย ส่วนใหญ่เวลานักเรียนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นักเรียนจะดื่มกับกลุ่มเพื่อน โดยเงินที่นำไปซื้อได้มาจากการรวมกัน ถ้าใครมีเงินมาโรงเรียนมากก็ออกมาก และส่วนใหญ่ถ้าเงินไม่พอนักเรียนจะไปขอกับเพื่อนคนอื่น ถ้าเพื่อนไม่ให้นักเรียนก็จะดำเนินเพื่อน

7. ด้านอิทธิพลจากสื่อโฆษณา พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่รู้จักเครื่องดื่มชนิดใหม่ ๆ จากโฆษณาทางโทรทัศน์ และเห็นตัวละครในโทรทัศน์ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จนนักเรียนเห็นว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเรื่องปกติ

8. ด้านอิทธิพลจากตัวแบบ พบว่า ตัวแบบเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้นักเรียนเห็น และเคยใช้ให้นักเรียนไปซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้ จนนักเรียนเห็นว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเรื่องธรรมดา และนักเรียนส่วนใหญ่เคยเห็นตัวแบบเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จนมา และเห็นว่าตัวแบบไม่ควรดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้นักเรียนเห็น ควรจะเป็นแบบอย่างที่ดี

กษิณทร์ ไตรทิพย์ (2552) ศึกษาอิทธิพลของสื่อโฆษณาเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ที่มีต่อพฤติกรรมการดัดแปลงเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนต้นในอำเภอหนองบัวระเหว จังหวัดชัยภูมิ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 58.39 ส่วนใหญ่ระบุว่าไม่เคยดัดแปลงเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ ร้อยละ 80.7 รองลงมาคือเคยดัดแปลงและปัจจุบันยังคงดัดแปลง ร้อยละ 12.0 และเคยดัดแปลงแต่ปัจจุบันเลิกแล้ว ร้อยละ 7.6 ผู้มีอิทธิพลต่อการดัดแปลงเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ คือ ตนเอง ร้อยละ 47.2 และเพื่อน ร้อยละ 32.1 การชักชวนโดยบุคคล ร้อยละ 60.4 ตัวเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ ร้อยละ 18.9 และราคา ร้อยละ 13.2 มีอิทธิพลต่อการดัดแปลงเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น วัยรุ่นเหล่านี้ได้รับข่าวสารทางโทรทัศน์มากที่สุด ร้อยละ 84.9 และได้รับข่าวสารเกี่ยวกับเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์จากโฆษณาทางโทรทัศน์มากที่สุด ร้อยละ 64.2 และป้ายตราสินค้าสนับสนุนในรายการ ร้อยละ 20.8 สื่อโฆษณาเกี่ยวกับการส่งเสริมการดัดแปลงเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ที่เกี่ยวข้องกับเพศหรืออัตลักษณ์ของเพศ และรูปลักษณ์ดาราสินค้าในโฆษณา มีความสัมพันธ์กับความต้องการดัดแปลงเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ของกลุ่มวัยรุ่น

ฤทัยรัตน์ รงค์สยามานนท์ (2551) ศึกษาพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มของวัยรุ่นในอำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ดัดแปลงเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มในโอกาสที่เป็นงานเลี้ยงสังสรรค์ในเทศกาลต่าง ๆ เช่น ปีใหม่ คริสต์มาส วาเลนไทน์ มีความถี่ในการดัดแปลงน้อยกว่าเดือนละครั้ง ในช่วงเวลา 20.01-24.00 น. โดยส่วนใหญ่ซื้อจากร้านสะดวกซื้อ เช่น เซเว่น อีเลฟเว่น และดัดแปลงที่บ้านเที่ยงยามราตรี เช่น ผับ ดิสโก้เทค คาราโอเกะ บ่อยที่สุด โดยดื่ม 1 ขวดต่อครั้ง และไม่มีการเปลี่ยนยี่ห้อในการดัดแปลง (ในการดื่มที่ปริมาณการดัดแปลงโดยเฉลี่ยมากกว่า 1 ขวดต่อครั้ง) ลักษณะการดัดแปลงคือ การเทใส่แก้วเพื่อดัดแปลง และการยกขวดขึ้นดื่ม โดยส่วนใหญ่มีดัดแปลงกับเพื่อน และไม่ได้คำนึงถึงประเภทของเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ที่นำมาผสม ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มในระดับปานกลาง ด้านปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่ม พบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ และด้านการจัดจำหน่าย มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่ม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยด้านราคาและด้านการส่งเสริมการตลาด มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่ม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยย่อยในแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด พบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ คือ มีรสชาติอร่อยดื่มง่าย ด้านราคา คือ ราคาเหมาะสมกับปริมาณและคุณภาพ ด้านการจัดจำหน่าย คือ สามารถหาซื้อได้ง่าย และด้านการส่งเสริมการตลาด คือ การจัดโปรโมชั่นราคาพิเศษ เช่น 3 ขวด 100 บาท

สาวตรี อัยฉกรรจ์ชัย และคณะ (2551) ศึกษาการเฝ้าระวังพฤติกรรมการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์และพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชายและหญิงร้อยละ 39.8 และ 24.5 มีพฤติกรรมเคยดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์มาแล้วในชีวิต อายุเฉลี่ยที่นักเรียนเริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นครั้งแรก ประมาณ 13 ปีในผู้ชายและ 14 ปีในผู้หญิง ส่วนใหญ่จะดื่มเพียง 1-2 ครั้งเท่านั้นและดื่มเพียง 1-2 หน่วยต่อ ครั้ง นักเรียนชายมีอัตราการดื่มมากกว่านักเรียนหญิงในทุกระดับชั้น สถานที่ที่นักเรียนมักจะดื่ม สุรากันมากที่สุดได้แก่ ในสวนไร่นา และหอพัก ส่วนใหญ่นักเรียนจะได้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มา จากผู้อื่นทั้งเป็นผู้ที่อายุมากกว่าหรือน้อยกว่า 20 ปี นักเรียนชายระดับ ปวช.2 จำนวนเกือบครึ่งหนึ่ง สามารถซื้อหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาดื่มเองโดยที่ผู้ขายไม่ได้ตรวจบัตรประจำตัว และมีนักเรียน ชั้น ม.1 และ ม.3 ร้อยละ 4-16 ที่เคยซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาดื่มเองโดยที่ผู้ขายก็ไม่ได้ตรวจบัตร ประจำตัวเช่นกัน นักเรียนชายและหญิงร้อยละ 13.1 และ 6.2 สามารถซื้อหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มา ได้จากร้านค้า ร้านอาหารบริเวณรอบโรงเรียนในรัศมีไม่เกิน 500 เมตร นักเรียนใช้เวลาเพียง ประมาณ 12-14 นาที ก็สามารถหาซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ของนักเรียน ได้แก่

1. ลักษณะประชากรด้าน เพศ ระดับชั้นเรียน ศาสนา สถานที่อยู่อาศัย และผลการเรียน โดยระดับชั้นเรียนเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงสุด นักเรียนหญิงมี ความเสี่ยงในการดื่มน้อยกว่านักเรียนชายประมาณครึ่งหนึ่ง เมื่อเปรียบเทียบกับนักเรียนชั้น ม.1 นักเรียนชั้น ม.3 ม.5 และ ปวช.2 มีความเสี่ยงในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น 4-12 เท่า โดย ความเสี่ยงนี้เพิ่มขึ้นตามชั้นปี

2. การรับรู้สภาพแวดล้อมทางสังคมในโรงเรียน และนโยบายกฎระเบียบของโรงเรียน โดยนักเรียนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีแนวโน้มที่จะรับรู้สภาพแวดล้อมและนโยบายกฎระเบียบ ของโรงเรียนในด้านที่สอดคล้องกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในขณะที่นักเรียนที่ไม่ดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์มองว่าตนเองอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์น้อยกว่า และ รับทราบกฎระเบียบของโรงเรียนในเชิงที่ไม่ส่งเสริมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน โดย นักเรียนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีโอกาสเป็น 2-3 เท่าของนักเรียนที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ จะมองว่าตนเองอยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีผู้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือดื่มอย่างหนักจำนวนมาก

3. ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน ได้แก่ การสัมผัสกับ โฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นักเรียนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอัตราการสัมผัสโฆษณาเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์บ่อยครั้งกว่านักเรียนที่ไม่ดื่มและสามารถจดจำ รวมทั้งมีความรู้สึกลอยลางดื่มมากกว่า นักเรียนที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างชัดเจน โดยนักเรียนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอัตรา

การสัมผัสกับสื่อโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกชนิดบ่อยครั้งกว่านักเรียนที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ประมาณหนึ่งเท่าครึ่ง และมีอัตราการจำชื่อยี่ห้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้มากกว่านักเรียนที่ไม่ดื่มถึงเกือบ 2 เท่า รวมทั้งยังมีความรู้สึกลอยล่องดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่านักเรียนที่ไม่ดื่มประมาณ 2 เท่าเช่นกัน

สุทิน ชนะบุญ (2551) ศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2550 พบว่านักศึกษาวัยวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรแห่งหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สาเหตุส่วนใหญ่ของการดื่มครั้งแรกเนื่องจากอยากทดลอง ส่วนใหญ่ดื่มครั้งแรกที่บ้านเพื่อนหรือญาติ หอพักนอกวิทยาลัย ซึ่งเริ่มจากการดื่มเบียร์และไวน์ส่วนใหญ่ดื่มเบียร์บ่อยที่สุด เนื่องจากหาซื้อได้ง่าย แदनาน ๆ ครั้งจึงจะดื่ม โดยดื่มน้อยกว่า 1 ขวดต่อครั้ง มีแหล่งซื้อประจำที่มีนิมาร์ท ซูเปอร์มาร์เก็ต และมักดื่มร่วมกับเพื่อน ในโอกาสเทศกาลต่าง ๆ นาน ๆ ครั้งจะดื่มจนเมา นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 83.88 สาเหตุที่ยังคงดื่มในปัจจุบันคือ เพื่อน ดื่มเพราะอยากรู้ว่ากลอง ต้องการให้เกิดความสนุกสนาน หรือมีเรื่องเศร้าใจไม่สบายใจ หรือมีกิจกรรมงานเลี้ยงสังสรรค์ เช่น กิจกรรมรับน้อง ประชุมเชียร์ กิจกรรมกีฬาต่าง ๆ ลอดซุ่ม การประกวด Freshly Night การพักอยู่หอพักนอกวิทยาลัย งานฉลองสอบเสร็จ ก่อนออกฝึกงาน กลับมาจากฝึกงาน เป็นต้น

ปริยาพร สุภษร (2550) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ($p < .01$) ได้แก่ เจตคติต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ภาวะความเครียด อิทธิพลของสื่อโฆษณาและอิทธิพลของกลุ่มเพื่อน ส่วนปัจจัยที่สัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ($p < .01$) ได้แก่ สัมพันธภาพในครอบครัว และอัตมโนทัศน์มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ระหว่าง -0.445 ถึง 0.786 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ เจตคติต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ อัตมโนทัศน์ และอิทธิพลของสื่อโฆษณา ซึ่งสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 64.1 โดยสรุปเจตคติต่อการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ อัตมโนทัศน์และอิทธิพลของสื่อโฆษณา มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักศึกษา ดังนั้นผู้ปกครองอาจารย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรป้องกันและส่งเสริมจัดอบรมให้ความรู้เพื่อให้นักศึกษามีเจตคติที่ไม่ดีต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และจัดกิจกรรมส่งเสริมอัตมโนทัศน์ทางบวกแก่นักศึกษา

ปิยะ ทองบาง (2550) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาอาชีวศึกษา ในเขตอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี พบว่า ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความรู้สึกลอยล่องในตนเอง และการคล้อยตามกลุ่มเพื่อนอยู่ในระดับปานกลาง

การควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของครอบครัว และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาอาชีวศึกษาอยู่ในระดับน้อย พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาอาชีวศึกษาเมื่อจำแนกตามเพศ รายได้ที่ได้รับ พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของครอบครัว และสังกัดการศึกษา พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านการคล้อยตามกลุ่มเพื่อน ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความรู้สึกลึกซึ้งในตนเองสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาอาชีวศึกษาได้ร้อยละ 70.1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พินทุร วิรุฬห์ตั้งตระกูล (2550) ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในมหาวิทยาลัย เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการตัดสินใจบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของกลุ่มตัวอย่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ เพศ ลักษณะการอยู่อาศัย การใช้เวลาว่าง ค่านิยมการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว อิทธิพลของเพื่อน และอิทธิพลของสื่อโฆษณา ผลจากการศึกษาครั้งนี้เห็นว่า สถาบันการศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเยาวชน ตลอดจนรัฐบาลควรที่จะกำหนดนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ที่จะลดการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของกลุ่มวัยรุ่น โดยเฉพาะกลุ่มนิสิต นักศึกษา ทั้งนี้โดยผ่านมาตรการการควบคุมความประพฤติของนิสิต นักศึกษาที่อาศัยอยู่หอพักภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย การปลูกฝังค่านิยมการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ที่ถูกต้อง ตลอดจนการควบคุมสื่อโฆษณาที่เกี่ยวข้องกับเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

เพียงหทัย กุลมาตย์ (2550) ศึกษาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกและการดื่มแบบเมาหวัรน้ำในนักเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่ง อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง พบว่า เพศชายและเพศหญิงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกเมื่ออายุเฉลี่ย 12.3 ปีและ 13.9 ปี โดยเพศชายเริ่มดื่มครั้งแรกเมื่ออายุ 8 ปี ขณะที่เพศหญิงเริ่มดื่มเมื่ออายุ 9 ปี เครื่องดื่มที่นิยมดื่มมากที่สุดคือ เบียร์ มักดื่มกับเพื่อน โดยดื่มกันที่บ้านเพื่อน ด้วยเหตุผลคืออยากรู้รสชาติและเพื่อนชักชวนมากที่สุด เป็นลักษณะการดื่มที่พบเช่นเดียวกันทั้งการดื่มครั้งแรกและการดื่มแบบเมาหวัรน้ำ โดยในช่วง 1 ปีที่ผ่านมาพบว่า เพศชายและเพศหญิงดื่มแบบเมาหวัรน้ำร้อยละ 27.1 และ 15.0 จากนักเรียนชายและหญิงที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 56.2 และ 37.7 โดยมักดื่มกันในโอกาสพิเศษ ได้แก่ วันเกิด งานเลี้ยง ปัญหาที่พบมากที่สุดหลังดื่ม คือ ง่วงนอนขณะเรียน

วิรัตน์ หงส์คู่ (2550) ศึกษาพฤติกรรมการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้บริโภคในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร พบว่า เหตุผลในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือ รสชาติถูกปาก และโอกาสในการซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ คือ งานฉลองในเทศกาลต่าง ๆ ส่วนใหญ่ผู้มีอิทธิพลในการ

เลือกซื้อเครื่องคั้มแอลกอฮอล์คือตนเอง สถานที่ที่ซื้อเครื่องคั้มแอลกอฮอล์ คือ ร้านสะดวกซื้อโดยซื้อเครื่องคั้มแอลกอฮอล์ต่อครั้งเป็นจำนวนเงินระหว่าง 101-200 บาท ส่วนใหญ่บรรจุภัณฑ์ของเครื่องคั้มแอลกอฮอล์ที่ซื้อมากที่สุดคือ ประเภทขวด โดยมีความถี่ในการซื้อเครื่องคั้มแอลกอฮอล์ต่อเดือน นาน ๆ ครั้ง และมีปริมาณในการซื้อเครื่องคั้มแอลกอฮอล์ต่อครั้งกรณีขวดคือ 1-2 ขวด และกรณีกระป๋องที่ซื้อเครื่องคั้มแอลกอฮอล์ต่อครั้ง คือ 1-2 กระป๋อง ผลการศึกษาปัจจัยส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องคั้มแอลกอฮอล์ พบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องคั้มแอลกอฮอล์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3 ลำดับแรกคือ คือ ผลิตภัณฑ์มีชื่อเสียงเป็นที่น่าเชื่อถือ รองลงมา ได้แก่ ราคาส่งของเครื่องคั้มแอลกอฮอล์และคุณภาพของเครื่องคั้มแอลกอฮอล์ ปัจจัยด้านราคา มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องคั้มแอลกอฮอล์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3 ลำดับแรกคือ ราคาเหมาะสมกับปริมาณ รองลงมา ได้แก่ ราคาค่อขวด และมีป้ายราคาติดไว้ชัดเจน ปัจจัยด้านช่องทางการจัดจำหน่าย มีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องคั้มแอลกอฮอล์ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3 ลำดับแรกคือ หาซื้อได้สะดวก รองลงมา ได้แก่ มีจำหน่ายในร้านสะดวกซื้อ และมีจำหน่ายตามร้านมินิมาร์ททั่วไป ปัจจัยด้านการส่งเสริมการตลาดมีผลต่อการตัดสินใจซื้อเครื่องคั้มแอลกอฮอล์มี ผลต่อการตัดสินใจซื้อ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 3 ลำดับแรกคือ การโฆษณาในโทรทัศน์ รองลงมา ได้แก่ การเห็นป้ายโฆษณา และการส่งเสริมการขายเช่นมีของแถม ชิงโชค

สุวรรณี แสงอาทิตย์ และคณะ (2550) ศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการสูบบุหรี่ คั้มสุรา และเสพยาเสพติดในวัยรุ่น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงด้านการสูบบุหรี่ คั้มสุรา และ เสพยาเสพติดในระดับต่ำ โดยวัยรุ่นที่มีสุขภาพปกติมีพฤติกรรมเสี่ยงสูงกว่าวัยรุ่นเจ็บป่วยเรื้อรัง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการสูบบุหรี่ คั้มสุรา และเสพยาเสพติดในวัยรุ่น สุขภาพปกติ ได้แก่ เพศ สัมพันธภาพในครอบครัว และพฤติกรรมเสี่ยงด้านการคบเพื่อน และในวัยรุ่นเจ็บป่วยเรื้อรัง ได้แก่ เพศ ระยะเวลาการเจ็บป่วย การรับรู้บทบาทผู้ป่วย สัมพันธภาพในครอบครัว และพฤติกรรมเสี่ยงด้านการคบเพื่อน ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงด้านการคบเพื่อนในวัยรุ่นสุขภาพปกติ ได้แก่ สัมพันธภาพในครอบครัว และในวัยรุ่นเจ็บป่วยเรื้อรัง ได้แก่ เพศ ระยะเวลาการเจ็บป่วย การรับรู้บทบาทผู้ป่วย และสัมพันธภาพในครอบครัว พฤติกรรมเสี่ยงด้านการคบเพื่อนสามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงด้านการสูบบุหรี่ คั้มสุรา และเสพยาเสพติดในวัยรุ่นสุขภาพปกติและวัยรุ่นเจ็บป่วยเรื้อรังได้ ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า วัยรุ่นทั้งที่มีสุขภาพปกติและเจ็บป่วยเรื้อรังเป็นผู้ที่อาจมีการเสพยาเสพติดและมีการคบเพื่อนที่ไม่เหมาะสมได้ โดยพฤติกรรมการคบเพื่อนที่เสี่ยงสามารถชักนำให้วัยรุ่นมีการเสพยาเสพติด ดังนั้น การดูแลด้านการคบเพื่อน การให้ความอบอุ่นในครอบครัว เป็นเรื่องสำคัญในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเสพยาเสพติดในวัยรุ่น

สุริยัน อ้นทองทิม (2550) ศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์: กรณีศึกษา กลุ่มวัยรุ่นชาย พบว่า กลุ่มวัยรุ่นชายตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เพราะต้องการการยอมรับในกลุ่มเพื่อน อยากได้รับการยกย่องจากกลุ่ม รวมไปถึงเป็นการแสดงที่บ่งบอกถึงความเป็นผู้ชาย และความเป็นผู้ใหญ่ โดยอยู่ภายใต้ทัศนคติและค่านิยมทางบวกกับการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ว่าเป็นสิ่งที่วัยรุ่นให้การยอมรับเป็นการเข้าสังคมและแอลกอฮอล์ทำให้พวกเขามีเพื่อนต่างกลุ่มรวมไปถึงมีเพื่อนต่างเพศมากขึ้น ทั้งนี้ภายในครอบครัวของกรณีศึกษาแต่ละคนจะมีพ่อหรือแม่ หรือทั้งพ่อและแม่ที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เมื่อทราบว่าลูกของตนเองดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์นั้นก็มิได้แสดงให้เห็นว่าการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ผิดและห้ามทำอีก หากแต่เป็นการกระทำในเชิงยอมรับกับการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของลูก โดยยอมที่จะให้ลูกดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ภายใต้สภาพการณ์ที่พ่อแม่สามารถดูแลได้

อนงค์ คิฐสังข์ (2550) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนมัธยมประสาธน์เวศน์ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับสูง ปัจจัยทางชีวสังคมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ เพศ อายุ ระดับชั้นศึกษา และผลการเรียน นักเรียนวัยรุ่นที่มีผลการเรียนต่ำและปานกลางมีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มเป็น 9.85 และ 2.30 เท่าตามลำดับ ของวัยรุ่นที่มีผลการเรียนสูง ตัวแปรในปัจจัยนำ ปัจจัยเอื้อ ปัจจัยเสริมทุกตัวมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรที่สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ ปัจจัยนำ คือ ทัศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปัจจัยเอื้อ คือ การหาได้ง่ายของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สภาพที่อยู่อาศัยและชุมชนเอื้อต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และปัจจัยเสริม คือ การควบคุมและการสนับสนุนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากครอบครัว แรงสนับสนุนจากกลุ่มเพื่อน สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ร้อยละ 41.2

อ้อยทิพย์ ถานันตะ (2550) ศึกษาทัศนคติต่อการดื่มสุราของนักศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า 1) นักศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่นมีทัศนคติในทางบวกต่อการดื่มสุรา 2) นักศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่นที่เรียนในกลุ่มวิชาที่แตกต่างกัน มีทัศนคติต่อการดื่มสุราในทางบวกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาที่เรียนในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มีทัศนคติต่อการดื่มสุราในทางบวกมากที่สุด รองลงมาได้แก่ นักศึกษาที่เรียนในกลุ่มสาขาวิชาสังคมศาสตร์ และนักศึกษาในกลุ่มสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ ตามลำดับ

3) นักศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่นในกลุ่มที่ดื่มสุรามีทัศนคติทางบวกค่อนข้างสูงต่อการดื่มสุรา ในขณะที่นักศึกษาที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีทัศนคติทางลบเล็กน้อยต่อการดื่มสุรา และทั้งสองกลุ่มมีทัศนคติต่อการดื่มสุราแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จุฬาลักษณ์ เชาว์สุวรรณกิจ (2549) ศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการแสวงหาการสัมผัสของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรี: การศึกษาตามแนวรูปแบบบูรณาการของการเปลี่ยนพฤติกรรม พบว่า 1) เจตคติต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีสหสัมพันธ์ทางบวกกับผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำและการประเมินผลการกระทำ 2) บรรทัดฐานมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับกลุ่มอ้างอิงและแรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง 3) การรับรู้ความสามารถของตนมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับผลคูณของความเชื่อเกี่ยวกับการควบคุม 4) เจตคติต่อพฤติกรรม บรรทัดฐาน และการรับรู้ความสามารถของตนล้วนมีสหสัมพันธ์ทางบวกกับเจตนาเชิงพฤติกรรม 5) เจตคติต่อพฤติกรรม บรรทัดฐาน และการรับรู้ความสามารถของตน การแสวงหาการสัมผัส และจำนวนครั้งในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในอดีต สามารถอธิบายความแปรปรวนของเจตนาเชิงพฤติกรรมในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ร้อยละ 51 และ 6) เจตนาเชิงพฤติกรรม การควบคุมสภาพแวดล้อม และทักษะและความสามารถ สามารถอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนิสิตนักศึกษาได้ร้อยละ 21

ณัฐวิชัย จันทร์เขียว (2549) พฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริโภคแอลกอฮอล์ของนักศึกษาอาชีวศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุ 19-20 ปี กำลังศึกษาในสถานศึกษาของรัฐบาล โดยเรียนอยู่ในระดับ ปวส. ชั้นปีที่ 2 มีพฤติกรรมบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โดยส่วนใหญ่บริโภคเบียร์ รองลงมาเป็นสุรา มีแหล่งในการซื้อคือจากร้านค้าปลีกทั่วไปและร้านค้าสะดวกซื้อ โดยมักจะตัดสินใจซื้อด้วยตนเอง มีวัตถุประสงค์ในการดื่มเพื่อสังสรรค์กับเพื่อน มีความถี่ในการดื่มไม่เกินสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง สถานที่ดื่มคือร้านอาหาร สื่อที่ทำให้รู้จักเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้แก่ หนังสือพิมพ์/วิทยุ/โทรทัศน์และเพื่อน และมีการระบุยี่ห้อของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อีกทั้งยังเห็นว่าราคาของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลต่อการตัดสินใจมาก โดยให้ความสำคัญในเรื่องราคาและตราของยี่ห้อพอ ๆ กัน ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์มีผลต่อการตัดสินใจในระดับมากในประเด็นแรก คือ สินค้ามีรสชาติที่ดี ด้านราคามีผลต่อการตัดสินใจซื้ออยู่ในระดับมากในประเด็นแรกคือ ราคาสินค้าเหมาะสมกับคุณภาพสินค้า ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายมีผลต่อการตัดสินใจซื้ออยู่ในระดับมากประเด็นแรกคือ การจัดโปรโมชันของแต่ละร้าน และด้านการส่งเสริมการตลาด

ธัญลักษณ์ บุญลือ (2549) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการวิจัยเชิงสหสัมพันธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในอำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 352 คน พบว่าการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ($r = -.136$; $p < .05$) และการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ($r = -.317$; $p < .01$)

ประภัสสร สุวรรณบงกช (2549) ศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคลากรสาธารณสุข จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า เพศชายร้อยละ 95.2 เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในช่วงชีวิต ร้อยละ 85.2 ดื่มในช่วง 1 ปีที่ผ่านมา และร้อยละ 75.7 ดื่มในช่วง 1 เดือนที่ผ่านมา เพศชายดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในครั้งแรกเมื่ออายุเฉลี่ยเท่ากับ 18.9 ปี และเพศหญิงดื่มครั้งแรกเมื่ออายุเฉลี่ยเท่ากับ 21.2 ปี เครื่องดื่มที่นิยมดื่มในปัจจุบันมากที่สุดคือ เบียร์และเหล้า ผู้ชายร้อยละ 33.0 ดื่มในปริมาณมาก โดยดื่มเบียร์ 4-6 กระป๋อง/ครั้ง และดื่มมากกว่า 2-4 ครั้ง/สัปดาห์ ในขณะที่ผู้หญิงดื่มในปริมาณมากเพียงร้อยละ 9.5 คนที่ร่วมดื่มด้วยมากที่สุดคือเพื่อนหรือเพื่อนร่วมงาน และมักดื่มในโอกาสพิเศษ งานเทศกาล ประเพณีต่าง ๆ เหตุผลที่ดื่มคือเพื่อเข้าสังคม หรือเพื่อนชักชวนมากที่สุด ปัญหาที่พบมากที่สุดคือ กลุ่มอาการหลังดื่ม ได้แก่ เมารถเมาค้างคลื่นไส้อาเจียน ปัญหาสุขภาพที่พบมากที่สุดคือ โรคกระเพาะอาหาร นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น การทำงานสายงานยุ่ง และมีปัญหาครอบครัวจากการทะเลาะเบาะแว้ง

ปราณี ทองคำ และคณะ (2549) ศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า วัยรุ่นในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีอัตราดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 66.7 ดื่มครั้งแรกเมื่ออายุเฉลี่ย 14.7 ปี ในการดื่มครั้งแรก ส่วนมากดื่มเบียร์ ร้อยละ 56.1 ดื่มกับเพื่อน ร้อยละ 81.9 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ดื่มเป็นประจำ คือ เบียร์ สุรา และไวน์ ในการดื่มนั้น ส่วนใหญ่ดื่มกับเพื่อน ร้อยละ 72.0 ส่วนใหญ่ดื่มในงานเลี้ยงสังสรรค์ ร้อยละ 83.0 ดื่มน้ำ ร้อยละ 48.3 ดื่มน้ำที่ร้านอาหารร้านขายเหล้า ห้างสรรพสินค้า ร้อยละ 22.2 ในการดื่มนั้น ร้อยละ 25.8 ของผู้ที่ดื่มจะสูบบุหรี่ร่วมด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านครอบครัว ปัจจัยด้านเพื่อน และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ปัจจัยทั้งหมดมีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสามารถทำนายความน่าจะเป็นของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นในจังหวัด

สุราษฎร์ธานีได้ร้อยละ 41.7 ทั้งนี้ รายได้ต่อเดือนหรือค่าใช้จ่ายที่ได้รับ ความรู้ ทักษะคิดต่อการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การมีบุคคลในครอบครัวดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการมีเพื่อนสนิทที่ดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พนิดา นามจันดี (2549) ศึกษาความชุกและพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอสีชมพู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 5 จังหวัดขอนแก่น พบว่า นักเรียนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร้อยละ 68.57 โดยนักเรียนที่ดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล ร้อยละ 71.71 นอกเขตเทศบาลร้อยละ 64.84 นักเรียน ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นนักเรียนชายร้อยละ 39.29 นักเรียนหญิงร้อยละ 29.28 นักเรียนดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกอายุเฉลี่ย 14.8 ปี เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ชนิดแรกที่นักเรียนดื่มมากที่สุด คือ เบียร์ สาเหตุที่ดื่มอันดับแรก คือ อยากลอง เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นักเรียนชอบดื่มมากที่สุดคือ เบียร์ สาเหตุที่นักเรียนยังคงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน คือ เพื่อคลายเครียด ลดความวิตกกังวล สำหรับความถี่ของการดื่มส่วนใหญ่ นักเรียนดื่มบ้างเป็นบางครั้ง ไม่เกิน 1 ครั้งต่อสัปดาห์ นักเรียนชอบดื่มกับเพื่อนมากที่สุด โอกาสในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่ คือ งานเลี้ยง สังสรรค์กับเพื่อน และเทศกาลงานต่าง ๆ นักเรียนมีการใช้สารเสพติดร่วมกับการดื่ม โดยสารเสพติดที่ใช้ร่วมกับการดื่มส่วนใหญ่คือ บุหรี่ นักเรียนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่มีการทะเลาะวิวาท ขับขี่ยานพาหนะแล้วเกิดอุบัติเหตุ นักเรียนดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่แล้วมีพฤติกรรมมีเพศสัมพันธ์ มีความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับปานกลาง มีทัศนคติและค่านิยมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับปานกลาง นักเรียนสามารถซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้จาก ร้านค้าเบ็ดเตล็ดในหมู่บ้าน สามารถซื้อได้ตามความต้องการ ทุกคนทราบกฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนเกี่ยวกับการห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บิดามารดามีการควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง เพื่อนและสื่อโฆษณามีอิทธิพลสูงต่อนักเรียนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

กฤษณา บริหาร (2549) ศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของกลุ่มวัยรุ่นหญิง: กรณีศึกษา พบว่า กลุ่มวัยรุ่นหญิงตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เพราะความต้องการมีตัวตนอยู่ในกลุ่มเพื่อน อยากได้รับการยอมรับจากกลุ่ม โดยอยู่ภายใต้ทัศนคติทางบวกกับการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ว่าเป็นสิ่งที่สามารถทำได้ เนื่องจากภายในครอบครัวของกรณีศึกษาแต่ละคน จะมีพ่อหรือแม่ หรือทั้งพ่อและแม่ที่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และเมื่อทราบว่าลูกของตนดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้นก็มิได้แสดงให้เห็นว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ผิดและห้ามทำอีก หากแต่เป็นการกระทำในเชิงยอมรับกับการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของลูก โดยยอมที่จะให้ลูกดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ภายใต้สภาพการณ์ที่พ่อแม่สามารถดูแลได้

วรศร ปัทมานนท์ (2549) ปัจจัยทางการตลาดของสินค้าประเภทเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า พฤติกรรมการดื่มของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ลักษณะการดื่มครั้งแรกส่วนใหญ่ดื่มเพราะเพื่อนฝูงชักชวน และเหตุผลที่เลือกดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในครั้งต่อไป เพื่อการสังสรรค์และเข้าสังคม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นักศึกษานิยมดื่ม คือ เหล้า วิสกี้ รongลงมา คือ เบียร์ โดยบุคคลที่ดื่มด้วยส่วนใหญ่ คือ เพื่อน สถานที่ที่นิยมไปดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากที่สุด คือ ผับ สถานบันเทิง โอกาสในการดื่มคือเวลาที่ยวกลางคืนและงานวันเกิด

สมพร สิทธิสงคราม (2549) ศึกษาปัจจัยทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น พบว่าการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ร้อยละ 48.2 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .001 กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีความเสี่ยงน้อยร้อยละ 30.59 เสี่ยงต่ออันตรายสูงร้อยละ 20 และเป็นอันตรายร้อยละ 49.41 กลุ่มตัวอย่างมีการรับรู้สมรรถนะแห่งตนในการปฏิเสธการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับต่ำร้อยละ 56.86 และระดับสูงร้อยละ 43.14 กลุ่มตัวอย่างมีความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับสูงร้อยละ 53.73 และมีความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับต่ำร้อยละ 46.27 อิทธิพลทางสังคมต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลต่อกลุ่มตัวอย่างดังนี้กลุ่มตัวอย่างได้รับการสนับสนุนการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากพ่อแม่ต่ำ หรือ การควบคุมสูง ร้อยละ 3.53 ระดับปานกลางร้อยละ 58.43 และได้รับการสนับสนุนสูงหรือ การควบคุมต่ำ ร้อยละ 38.04 กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในระดับปานกลาง ร้อยละ 19.22 และในระดับสูง ร้อยละ 80.78 สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อกลุ่มตัวอย่างในระดับต่ำ ร้อยละ 1.96 ในระดับปานกลาง ร้อยละ 75.69 และในระดับสูง ร้อยละ 22.35

อัมมมندا ไชยกาญจน์ (2549) ศึกษาปัญหาและแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี พบว่า นักเรียนร้อยละ 29.7 ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นักเรียนชายดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 59.2 นักเรียนดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกเฉลี่ยอายุ 14.81 ปี เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นักเรียนเริ่มดื่มครั้งแรกมากที่สุด คือ เบียร์ รongลงมาคือ ไวน์ สาเหตุที่ดื่มอันดับแรก คือ อยากรongลงมาคือ งานเลี้ยง และเพื่อนชักชวน ตามลำดับ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นักเรียนส่วนใหญ่ดื่มในปัจจุบัน คือ เบียร์ รongลงมาคือ ไวน์และสุรา เหตุผลที่นักเรียนยังดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน คือ เพื่อเข้าสังคม รongลงมาคือ เพื่อชักชวนและติดใจในรสชาติ ส่วนใหญ่นักเรียนจะดื่มกับเพื่อน และดื่มกับญาติ โอกาสที่ดื่มส่วนใหญ่ดื่มในงานเลี้ยงสังสรรค์ระหว่างเพื่อน รongลงมาคือเทศกาลงานต่าง ๆ

สารเสพติดที่ใช้ร่วมกับการดื่มเครื่องดื่มคือ บุหรี่ ปิ๊จจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์คือ ทักษะคิดต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อิทธิพลของเพื่อน และอิทธิพลจากสื่อ โฆษณา

จินตนา วงศ์วาน (2548) ศึกษาความชุกและพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอมือ จังหวัดขอนแก่น พบว่า นักเรียนร้อยละ 41 ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เมื่อแยกตามเพศ พบว่า นักเรียนชายดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ร้อยละ 52.1 นักเรียนหญิงดื่มร้อยละ 31.3 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นักเรียนดื่มครั้งแรก มากที่สุด คือ เบียร์ สาเหตุที่ดื่มคือ อยากลอง ร้อยละ 49.5 รองลงมาคือเพื่อนชวนและดื่มเพื่อเข้า สังคม โอกาสในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนดื่มในงานเทศกาลต่าง ๆ ร้อยละ 43.0 ดื่ม ในโอกาสงานเลี้ยงสังสรรค์กับเพื่อน ร้อยละ 31.8 และไม่มีวาระโอกาสใดๆ แต่ดื่มเพราะอยากดื่ม ร้อยละ 14.6 เมื่อศึกษาปิ๊จจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน พบว่า เพศ ค่าใช้จ่ายที่ได้รับต่อเดือน พฤติกรรมการเที่ยวกลางคืน อิทธิพลของเพื่อน ทักษะคิด และการ สนับสนุนควบคุมของบิดามารดาต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นักเรียนชายมีโอกาสเสี่ยงที่จะดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงกว่านักเรียนหญิง 1.58 เท่า เพราะเห็นว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น เรื่องธรรมดาสำหรับวัยรุ่นชาย

บุญเสริม หุตะแพทย์ และคณะ (2548) ศึกษาพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของเยาวชนไทย: การสำรวจองค์ความรู้ สถานการณ์และปิ๊จจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการบริโภค เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยศึกษาจากงานวิจัยย้อนหลัง 10 ปี คือช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2536-2546 พบว่า มีงานวิจัยที่ศึกษาพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปิ๊จจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง ผลกระทบของการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการป้องกัน ผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า เยาวชนร้อยละ 45.3 เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และร้อยละ 97.6 ของผู้เคยดื่มยังคงดื่มมาจนถึง ปัจจุบัน ส่วนใหญ่เริ่มดื่มครั้งแรกเมื่ออายุ 14 ปี โดยดื่มกับเพื่อน ดื่มเพราะต้องการทดลองดื่ม และ นิยมดื่มเบียร์ ปิ๊จจัยที่มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเชิงบวก คือ อายุ เจดคติและ ความเชื่อเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การรับรู้ความสัมพันธ์ของพ่อแม่และพี่น้อง อิทธิพล เพื่อนและสื่อ และการเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และปิ๊จจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงลบ คือ คะแนนเฉลี่ย ความเชื่อมั่นในตนเอง ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง การมีวินัยในตนเอง การ ควบคุมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของพ่อแม่ และการรับรู้โทษของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปิ๊จจัยที่ ทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ดีที่สุด คือ ความเชื่อเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ อิทธิพลสื่อ การรับรู้ความสัมพันธ์ของพ่อแม่ การเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์ และอิทธิพลเพื่อน ผลการวิจัยเชิงคุณภาพแสดงให้เห็นว่าครอบครัวและสิ่งแวดล้อมสนับสนุนให้เยาวชนเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ง่าย

รัชดาภรณ์ กาวิวงศ์ (2548) ศึกษาความชุกในการเสพยาของวัยรุ่นและพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวตามการรับรู้ของวัยรุ่นที่เสพยาในเขตกิ่งอำเภอแม่อน จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า อัตราความชุกในการเสพยาของวัยรุ่นในสถานศึกษาเท่ากับร้อยละ 25.38 และพฤติกรรมการสื่อสารในครอบครัวตามการรับรู้ของวัยรุ่นที่เสพยาโดยรวมอยู่ในระดับไม่ดี เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีค่าคะแนนด้านพื้นฐานการเข้าใจบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง แต่ค่าคะแนนอีก 3 ด้าน คือ ค่าคะแนนการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ ด้านการสื่อสารความรู้สึคนึกคิดของตนเอง และด้านการสื่อสารความรู้สึกและร่วมกันแก้ปัญหาอยู่ในระดับที่ไม่ดี

สุจิตรา อินทะวงษ์ (2548) ศึกษาความคาดหวังจากการดื่มแอลกอฮอล์และแบบแผนการดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กวัยรุ่นในจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า 1) ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ดื่มแอลกอฮอล์ จำแนกความคาดหวังจากการดื่มแอลกอฮอล์รายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย พบว่า มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีความคาดหวังจากการดื่มแอลกอฮอล์ด้านการกระตุ้นในเรื่องเกี่ยวกับเพศ ร้อยละ 56.40 ด้านความกล้าแสดงออกร้อยละ 55.10 ด้านการเปลี่ยนแปลงภาวะอารมณ์ร้อยละ 52.80 ด้านการลดความตึงเครียดร้อยละ 49.40 ด้านการเปลี่ยนแปลงการรู้คิดร้อยละ 45.10 และด้านความรู้สึกพึงพิงร้อยละ 42.40 2) เด็กวัยรุ่นมีแบบแผนการดื่มแอลกอฮอล์ที่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายน้อย ร้อยละ 64.60 มีแบบแผนการดื่มแอลกอฮอล์ที่เสี่ยงต่อการเกิดอันตรายสูงร้อยละ 18.40 และมีแบบแผนการดื่มที่เป็นอันตรายร้อยละ 17.00 3) ความคาดหวังจากการดื่มแอลกอฮอล์ แต่ละด้าน มีความสัมพันธ์กับแบบแผนการดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กวัยรุ่น ดังนี้ 3.1) ด้านความกล้าแสดงออกมีความสัมพันธ์กับแบบแผนการดื่มแอลกอฮอล์ 3.2) ด้านการเปลี่ยนแปลงภาวะอารมณ์มีความสัมพันธ์กับแบบแผนการดื่มแอลกอฮอล์ 3.3) ด้านความรู้สึกพึงพิงมีความสัมพันธ์กับแบบแผนการดื่มแอลกอฮอล์ 3.4) ด้านการกระตุ้นในเรื่องเกี่ยวกับเพศมีความสัมพันธ์กับแบบแผนการดื่มแอลกอฮอล์ 3.5) ด้านการเปลี่ยนแปลงการรู้คิดมีความสัมพันธ์กับแบบแผนการดื่มแอลกอฮอล์ 3.6) ด้านการลดความตึงเครียดมีความสัมพันธ์กับแบบแผนการดื่มแอลกอฮอล์

มานนท์ ปิ่นเสมอ (2547) ศึกษาพฤติกรรมและทัศนคติของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่ม พบว่าผู้บริโภคส่วนใหญ่ใช้หลักการตัดสินใจเลือกซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพราะชอบรสชาติ สี กลิ่น ดมในงานเลี้ยงสังสรรค์ในเทศกาลต่าง ๆ ดมกับเพื่อน ซื้อที่ร้านสะดวกซื้อ ดมที่สถานบันเทิงในช่วงเวลาระหว่าง 20.01-24.00 น. ความถี่ในการดมน้อยกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ ดมครั้งละ 1 ขวด รู้จักจากสื่อโทรทัศน์ และซื้อจากการลดราคา ทัศนคติของ

ผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ผสมพร้อมดื่มมาจากปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจซื้อ เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์ ได้แก่ ราคา การลดราคา คุปองส่วนลด และการหาซื้อได้ง่าย

สิทธิพันธ์ เจริญรัตน์ (2543) ศึกษาพฤติกรรมการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่คือเพศชาย ร้อยละ 62.1 รองลงมาคือเพศหญิง ร้อยละ 37.9 มีสาเหตุในการดื่มน้ำแอลกอฮอล์เกิดจาก นิสัยของตนเองและกำลังอยู่ในวัยที่ยากทนหรือทำตามเพื่อน มีระดับความสับสนภายในครอบครัวของนักเรียนที่ไม่ราบรื่น มีความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์น้อย ร้อยละ 35.9 นักเรียนให้ความสนใจดื่มน้ำแอลกอฮอล์ในงานสังสรรค์หรืองานพิธีกรรมที่ดื่มทุกครั้งก็งานฉลองวันเกิดเพื่อนหรือของตนเอง รองลงมาคืองานเทศกาลปีใหม่หรือประเพณี สงกรานต์

จิราภรณ์ เทพหนู (2540) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของนักเรียน มัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญศึกษา ในจังหวัดพัทลุง พบว่า เพศชายมีโอกาสเสี่ยงที่จะดื่มน้ำแอลกอฮอล์เป็น 13.03 เท่าของเพศหญิง นักเรียนที่มีผลการเรียนต่ำและปานกลางมีโอกาสเสี่ยงต่อ การดื่มน้ำแอลกอฮอล์เป็น 9.85, 2.30 เท่า ของนักเรียนที่มีผล การเรียนสูงตามลำดับ นักเรียนที่มีทัศนคติเชิงบวก ต่อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ เป็น 55.32 เท่า ของนักเรียนที่มีทัศนคติเชิงลบ นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุน การดื่มน้ำแอลกอฮอล์จากพ่อแม่สูงควบคุมต่ำและปานกลาง มีโอกาสเสี่ยงต่อการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ เป็น 14.23, 1.83 เท่า ของนักเรียน ที่ได้รับการสนับสนุนจากพ่อแม่ต่ำควบคุมสูงตามลำดับ นักเรียน ที่เพื่อนมีอิทธิพลสูงและปานกลางมีโอกาสรเสี่ยงต่อการดื่มน้ำ เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์เป็น 10.64, 0.30 เท่า ของนักเรียนที่เพื่อนมี อิทธิพลต่ำตามลำดับ นักเรียนชายมีโอกาสเสี่ยง ต่อการดื่มน้ำแอลกอฮอล์เป็น 8.94 เท่าของนักเรียน หญิง การได้รับอิทธิพล จากสื่อมวลชนสูงและปานกลางมี โอกาสเสี่ยงต่อการดื่มน้ำ เครื่องดื่มน้ำแอลกอฮอล์เป็น 4.11, 2.40 เท่าของการได้รับ อิทธิพลจาก สื่อมวลชนจากพ่อแม่สูงควบคุมต่ำมี โอกาสเสี่ยง ต่อการดื่มน้ำแอลกอฮอล์เป็น 3.43 เท่า ของ การสนับสนุนการดื่มน้ำแอลกอฮอล์จากพ่อแม่ต่ำ ควบคุมสูง

งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการดื่มน้ำแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น รวบรวมได้ดังนี้

Tildesley & Andrews (2008) ศึกษาพฤติกรรมการเลี้ยงดูบางประการส่งผลให้เด็กมีความ ตั้งใจที่จะดื่มน้ำแอลกอฮอล์เหมือนผู้ปกครอง โดยมีสมมติฐานว่าพฤติกรรมการเลี้ยงดูของ ผู้ปกครอง โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการติดตาม การให้คำแนะนำ การเลี้ยงดูที่ดี และ

การไม่เคร่งครัดต่อระเบียบวินัย มีผลต่อความตั้งใจของเด็กที่จะขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์เหมือนผู้ปกครองมากน้อยเพียงใด ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์ของผู้ปกครองเป็นปัจจัยเริ่มแรกที่ทำให้เด็กตั้งใจที่จะขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์ การไม่สามารถให้การติดตามและให้คำแนะนำที่ดีของผู้ปกครองที่ขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์สัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์ที่มากขึ้นของเด็ก โดยเฉพาะเด็กหญิง การไม่เคร่งครัดต่อระเบียบวินัยมีผลต่อความตั้งใจที่จะขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์ของทั้งเด็กชายและเด็กหญิง แม้ว่าผู้ปกครองที่ขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์จะเลี้ยงดูเด็กได้ไม่ดี แต่การเลี้ยงดูที่ดีหรือไม่ ไม่สัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์ของเด็ก

Beck et al. (2008) ศึกษาบริบททางสังคมของการขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์และปัญหาเครื่องขี่แอลกอฮอล์ที่พบในนักศึกษามหาวิทยาลัย พบว่า มีปัจจัยหลายประการที่เกี่ยวข้องกับการขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์ของคนในวัยผู้ใหญ่ตอนต้น เช่น ปัจจัยทางด้านบุคลิกภาพ อิทธิพลจากผู้ปกครองและเพื่อน ความคาดหวังว่าจะมีประสบการณ์ที่ดีจากการขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์ การประเมินระดับการขี่แบบปกติที่สูงเกินไป และสภาพแวดล้อมด้านสังคม ในที่นี้ สภาพแวดล้อมด้านสังคม ซึ่งหมายถึง ปัจจัยด้านสถานการณ์ อารมณ์ และแรงจูงใจในขณะนั้นที่มีผลต่อพฤติกรรม การขี่ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 6 สถานการณ์ใหญ่ คือ งานเลี้ยงสังสรรค์ (Social Facilitation) (เช่น การขี่ในงานสังสรรค์กับเพื่อน, งานเลี้ยงฉลอง) การได้รับการยอมรับจากเพื่อน (Peer Acceptance) ซึ่งการขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์ทำให้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม หรือได้รับการยอมรับ อารมณ์ขุ่นมัว (Emotional Pain) คือ การขี่เพื่อให้หายเศร้าหรือลืมความทุกข์ การขี่ในครอบครัว (Family Drinking) คือ การขี่เพื่อการสังสรรค์ในครอบครัวหรือเป็นหลัก ปฏิบัติของครอบครัว การแสวงหาทางเพศ (Sex Seeking) คือ การขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์เพื่อสร้างสัมพันธ์ทางเพศ ยานพาหนะ (Motor Vehicle) คือ การขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์ขณะนั่งในรถยนต์

Huckle et al. (2008) ศึกษาความหนาแน่นของจุดจำหน่ายเครื่องขี่แอลกอฮอล์สัมพันธ์กับการขี่และเมาของวัยรุ่น ทำการศึกษาเกี่ยวกับการเข้าถึงเครื่องขี่แอลกอฮอล์ของกลุ่มประชากรที่มีอายุ ระหว่าง 12-17 ปี ซึ่งมีอายุต่ำกว่าเกณฑ์ที่กฎหมายประเทศนิวซีแลนด์กำหนดให้สามารถซื้อเครื่องขี่แอลกอฮอล์ได้ ข้อมูลที่ผู้วิจัยใช้ในงานวิจัยนี้ คือ ความหนาแน่นของจุดจำหน่ายเครื่องขี่แอลกอฮอล์ การไม่ปฏิเสธการจำหน่ายเครื่องขี่แอลกอฮอล์แก่ผู้มีอายุ ต่ำกว่าเกณฑ์ (โดยให้ผู้ที่มีอายุต่ำกว่าเกณฑ์ลองเข้าไปซื้อเครื่องขี่แอลกอฮอล์จากจุดจำหน่ายต่าง ๆ) สภาพเศรษฐกิจและสังคม และการสำรวจโดยใช้โทรศัพท์ ประชากรตัวอย่างของงานวิจัยนี้เท่ากับ 1,179 คน มีอายุระหว่าง 12-17 ปี ปัจจัยที่สามารถคาดหมายรูปแบบการขี่ของวัยรุ่นมีดังนี้ 1) ปริมาณการขี่เครื่องขี่แอลกอฮอล์ในแต่ละครั้งปัจจัยที่สามารถคาดหมาย คือ ความถี่ของการได้เครื่องขี่

แอลกอฮอล์จากคนใกล้ชิด (ผู้ปกครอง เพื่อน และคนอื่น ๆ) เชื้อชาติ อายุ และความหนาแน่นของ
 จุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 2) ความถี่ของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปัจจัยที่สามารถ
 คาดหมาย คือ ความถี่ของการได้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากคนใกล้ชิด การซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
 ด้วยตนเอง อายุ เชื้อชาติ และความหนาแน่นของจุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 3) ความถี่ของ
 การเมาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ปัจจัยที่สามารถคาดหมาย คือ ความถี่ของการได้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์
 จากคนใกล้ชิด การซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วยตนเอง เชื้อชาติ อายุ เพศ และความหนาแน่นของ
 จุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผลการศึกษานี้คล้ายคลึงกับผลการศึกษาในอดีตที่แสดงให้เห็นว่า
 ความหนาแน่นของจุดจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สัมพันธ์กับปริมาณการดื่มในแต่ละครั้งและ
 ความถี่ของการเมาในกลุ่มวัยรุ่น โดยเฉพาะในเคาระะดับชั้นมัธยมปลาย การได้รับใบอนุญาต
 จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ง่ายขึ้น ทำให้น่าเป็นห่วงว่าวัยรุ่นจะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และ
 เมามากขึ้น

Fowler et al. (2007) ศึกษาปัจจัยทางพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมมีผลต่อการดื่มเครื่องดื่ม
 แอลกอฮอล์ในวัยรุ่น เป็นการศึกษาครั้งแรกเกี่ยวกับอิทธิพลด้านพันธุกรรมต่อการใช้เครื่องดื่ม
 แอลกอฮอล์ของวัยรุ่นและการใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อน อธิบายว่า อิทธิพลของพันธุกรรม
 เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัด แต่อิทธิพลของเพื่อนสนิทต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นอาจอธิบาย
 ได้ด้วยหลายทฤษฎี เช่น การเลียนแบบ การมีอิทธิพลต่อเจตคติด้านการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
 ในทางตรงกันข้ามอาจเป็นไปได้เช่นกันว่า วัยรุ่นที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นผู้เลือกที่จะคบกับ
 เพื่อนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เช่นเดียวกับตน ปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจเกี่ยวข้องเพิ่มเติม คือ ค่านิยมทาง
 วัฒนธรรม อิทธิพลของเพื่อนบ้าน เครือข่ายเพื่อน ผลการศึกษาพบว่า การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
 ของวัยรุ่นสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเพื่อนอย่างยิ่ง การศึกษานี้ยังพบอีกด้วยว่า
 พันธุกรรมมีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น สำหรับอิทธิพลของเพื่อนต่อการดื่ม
 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นนั้น การศึกษานี้พบว่าพันธุกรรมของวัยรุ่นที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
 มีส่วนในการเลือกคบเพื่อนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่นเดียวกับตน ซึ่งอิทธิพลของพันธุกรรมต่อ
 การเลือกเพื่อนอาจเป็นผลทางอ้อมจากการที่พันธุกรรมที่ผลต่อเจตคติและบุคลิกภาพของวัยรุ่นเอง
 การศึกษานี้ชี้ให้เห็นถึงการทับซ้อนกันของปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมและพันธุกรรมที่มีผลต่อการดื่ม
 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น โดยเฉพาะปัจจัยทางพันธุกรรมของวัยรุ่นเองที่มีส่วนต่อการเลือก
 เพื่อนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เช่นเดียวกับตน

Duncan et al. (2006) ศึกษาปัจจัยเสี่ยงต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเด็กและวัยรุ่น
 โดยหาปัจจัยเสี่ยงต่อการดื่มแอลกอฮอล์ตั้งแต่เด็กโตไปถึงวัยรุ่นตอนกลางโดยติดตามพฤติกรรม
 การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่เปลี่ยนแปลงไปตั้งแต่อายุ 9-16 ปี เป็นงานวิจัยแบบศึกษาไปข้างหน้า

มีการติดตามทุกปี นาน 4 ปี และมีการเยี่ยมบ้านทุกปี พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กหญิงร้อยละ 48.4 ส่วนใหญ่มีเชื้อชาติแอฟริกัน-อเมริกัน ร้อยละ 50.4 รองมาคือผิวขาว (ร้อยละ 49.6) จากการติดตามและสร้างสมการ Cohort Sequential Latent Growth Model คือ การดื่มและไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กเริ่มจากวัย 9 ปีไปจนถึง 16 ปี ขึ้นกับปัจจัยดังต่อไปนี้ คือ เพศ เชื้อชาติ สถานภาพสมรสของพ่อแม่ เศรษฐฐานะของครอบครัว การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของพ่อแม่ ประวัติครอบครัวมีปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความผูกพันของสมาชิกในครอบครัว การให้คำปรึกษาแนะแนวของพ่อแม่ การคบเพื่อนไม่ดี การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มเพื่อน และการกระเด็นจากหมู่เพื่อนฝูงให้มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปัจจัยเสี่ยงที่มีนัยสำคัญทางสถิติ คือ เพศหญิง และพ่อแม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งมีผลต่ออายุที่เริ่มดื่ม ยิ่งพ่อแม่ดื่มมากเด็กก็ยิ่งดื่มตั้งแต่อายุยังน้อย ตรงข้ามกับแรงช่วยจากเพื่อนซึ่งจะทำให้มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เมื่ออายุมากขึ้น ยังมีเพื่อนไม่ดีและชักชวนให้ดื่มจะยิ่งเพิ่มการดื่มมากขึ้นตามอายุ นอกจากนี้ปัจจัยเสี่ยงด้านเชื้อชาติผิวขาวและครอบครัวไม่สมบูรณ์ (พ่อแม่หย่าร้าง) มีอัตราการดื่มมากขึ้นด้วย

Fite et al. (2006) ศึกษาเพื่อนเกรมีส่วนทำให้เกิดการเริ่มต้นดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นการศึกษาสิ่งที่กระทบต่อพฤติกรรมภายนอก ไม่ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัญหาภายในตัวผู้ถูกศึกษาเอง ทางการศึกษาระยะยาว 2 ปี ติดตามเยาวชนอายุ 9-12 ปีจำนวน 86 คน จากการสัมภาษณ์เยาวชนและพ่อแม่ในห้องที่แยกกันใช้เป็นข้อมูลพื้นฐาน ประเมินพฤติกรรมเบี่ยงเบนของเพื่อนสนิทและเพื่อนทั่วไป โดยการสอบถามจากพ่อแม่เปรียบเทียบกับเยาวชนเอง จากข้อมูลที่ได้พบว่าคำตอบจากทั้งสองกลุ่ม พบว่าเพื่อนเกรมีส่วนทำให้เกิดการเริ่มต้นดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พฤติกรรมภายในเป็นตัวป้องกันเพื่อนเกรและมีผลไปถึงการป้องกันการเริ่มต้นดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้วย การศึกษานี้ให้ผลที่ชัดเจนในการนำไปสร้างรูปแบบการป้องกันพฤติกรรมการใช้สิ่งเสพติดในเยาวชน ปัญหาที่เกิดจากพฤติกรรมภายนอกเป็นข้อที่น่าจะต้องแนะนำพ่อแม่มิให้ละเลยการคบเพื่อนของลูก ซึ่งการคบเพื่อนเกร ไม่มีผลกับพฤติกรรมของวัยรุ่นที่มีอายุมากเท่าใดนัก

Garmiene et al. (2006) ศึกษาพฤติกรรมพ่อแม่ขณะอยู่ในบ้านเป็นแบบอย่างให้ลูกวัย 10 ปี เริ่มต้นสูบบุหรี่และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นงานวิจัยเชิงสำรวจในโรงเรียนประถมศึกษา 41 แห่ง ที่เมืองคัวเนส (Kaunas) ประเทศลิทัวเนีย (Lithuania) โดยใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการสูบบุหรี่และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของพ่อแม่และเด็กเมื่ออยู่ในบ้าน อายุที่เริ่มต้นสูบบุหรี่หรือดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความถี่ของกิจกรรมที่ทำร่วมกัน และสัมพันธภาพของคนในครอบครัว ผู้วิจัยกำหนดค่าตัวแปรที่เรียกว่า Family Time Index (FTI) 2 ค่าคือ Positive FTI (หมายถึง ครอบครัวที่ใช้เวลาทำกิจกรรมร่วมกันดีมาก) และ Negative FTI (หมายถึง ครอบครัวที่ใช้เวลาทำกิจกรรมร่วมกันน้อยมาก) โดยใช้สถิติวิเคราะห์แบบ Chi-square ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ

95 และ Logistic Regression Analysis ผู้วิจัยพบว่า เวลาที่ทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัวมากที่สุด คือ เวลาที่ใช้สำหรับการรับประทานอาหาร ส่วนกิจกรรมที่ทำด้วยกันน้อย คือ การไปหาเพื่อนหรือเยี่ยมญาติ เดินด้วยกัน หรือเล่นกีฬา มากกว่า 2 ใน 3 ของพ่อแม่ได้รายงานว่ามีการจัดงานเลี้ยงฉลองในครอบครัวซึ่งมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ร่วมด้วย อย่างน้อยเดือนละครั้ง เด็กชายเริ่มสูบบุหรี่มากกว่าเด็กหญิง ($p < .001$) เด็กชายเริ่มดื่มสุรามากกว่าเด็กหญิง ($p < .05$) การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของพ่อแม่และช่วงเวลาที่ทำกิจกรรมร่วมกันในครอบครัว เช่น เด็กชายมีแนวโน้มจะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เมื่อพ่อดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในงานเลี้ยงฉลองภายในครอบครัว แต่เด็กหญิงมีแนวโน้มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ถ้าครอบครัวใช้เวลาทำกิจกรรมร่วมกันน้อย

Piko (2006) ศึกษาทักษะชุมชนและอิทธิพลทางสังคมมีผลต่อการสูบบุหรี่และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น โดยได้รวบรวมข้อมูลจากเด็กนักเรียนระดับมัธยมต้นและมัธยมปลาย คัดเลือกจากโรงเรียน 4 แห่งในฮังการี ได้ตัวอย่างจำนวน 634 คน ร้อยละ 50.6 เป็นผู้ชาย อายุระหว่าง 11-19 ปี พบว่า สังคมของเพื่อน เพื่อนสนิทและพ่อแม่ที่ยอมรับการสูบบุหรี่ เป็นเหตุสำคัญที่ทำให้สูบบุหรี่ ในขณะที่การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สำหรับผู้หญิง ตัวแปรเรื่องแรงจูงใจทางสังคม และเพื่อนสนิทที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีผลต่อการเริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ขณะที่นักเรียนชายนอกจาก 2 ตัวแปรดังกล่าวแล้วยังมีตัวแปรเรื่องการยอมรับของพ่อแม่เข้ามามีอิทธิพลด้วย ผลการศึกษานี้แสดงความเป็นไปได้ที่ว่า ทักษะชุมชนหรือชุมชนที่เข้มแข็งจะเป็นปัจจัยหลักปกป้องวัยรุ่นจากการสูบบุหรี่และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อย่างไรก็ตาม บทบาท แรงจูงใจของสังคม ของเพื่อนและเพื่อนสนิทที่สูบบุหรี่และดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการยอมรับของพ่อแม่ก็มีส่วนที่ทำให้วัยรุ่นตัดสินใจที่จะมีพฤติกรรมดังกล่าว

Bot et al. (2005) ศึกษาลักษณะของความสัมพันธ์กับเพื่อนมีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ทำการศึกษาวิจัยโดยใช้ข้อมูลการศึกษาระยะยาว 2 ครั้ง ในกลุ่มวัยรุ่นอายุ 10-14 ปี จำนวน 1,589 คน จาก 11 โรงเรียนในเนเธอร์แลนด์ พบว่า ในการให้ข้อมูลครั้งแรก นักเรียนร้อยละ 71.5 รายงานว่าเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การสำรวจครั้งที่สองรายงานเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 76.8 อายุเฉลี่ยที่เริ่มดื่ม คือ 9.5 ปี การดื่มของผู้ตอบและเพื่อนในระยะเวลาครั้งแรก และครั้งหลังมีความสัมพันธ์กันอย่างชัดเจน นั่นคือ ผู้ที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มักมีเพื่อนดื่ม ในการวิเคราะห์แบบระยะยาว พบว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากในการศึกษาครั้งแรกมีความสัมพันธ์กับการดื่มที่เพิ่มมากขึ้นในการศึกษาครั้งที่สอง พฤติกรรมการดื่มของเพื่อนสนิทจากการศึกษาครั้งแรก และเพศของผู้ตอบเป็นตัวทำนายการเปลี่ยนพฤติกรรมการดื่มของวัยรุ่น กล่าวคือ ถ้าการศึกษาครั้งแรกมีเพื่อนดื่มจัด ผู้ตอบครั้งที่สองจะดื่มจัดด้วย วัยรุ่นชายจะดื่มเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์ในปริมาณมาก โดยเฉพาะเพื่อนที่มีสถานภาพทางสังคมสูงกว่า โดยสรุป ผลการศึกษาแบบตัดขวางพบความสัมพันธ์ที่ชัดเจนระหว่างเพื่อนที่เป็นแนวร่วมหรือมีผลตอบแทนซึ่งกันและกัน ในขณะที่การวิเคราะห์แบบระยะยาวพบว่าวัยรุ่นจะยอมรับเอาพฤติกรรมการดื่มของเพื่อนเมื่อเป็นเพื่อนที่มีสถานภาพที่สูงกว่า

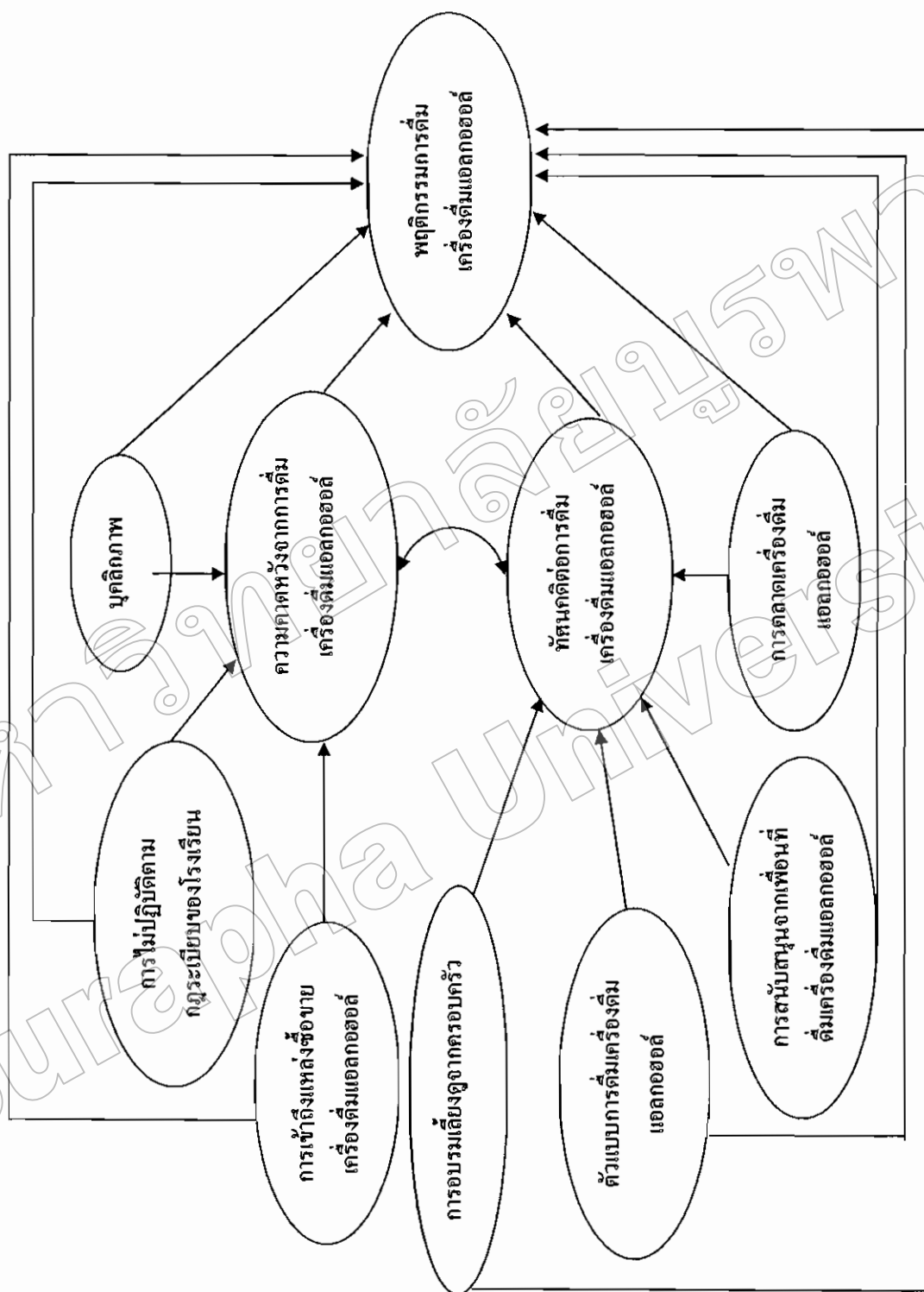
Corte & Sommers (2005) ศึกษาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและการขับขี่ยานพาหนะ จากการทบทวนวรรณกรรมโดยค้นเอกสารจากฐานข้อมูลงานวิจัยทางการแพทย์ การแพทย์ และจิตวิทยา ผลการทบทวนพบว่า การแสวงหาความตื่นเต้น สนุกสนาน สัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทั้งการดื่ม การขับรถ และการมีเพศสัมพันธ์ โดยมีเหตุเริ่มต้นจากความอยากทดลองในวัยที่ยังไม่มีวุฒิภาวะ เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ (ร่วมเพศโดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย) โดยเฉพาะในผู้ชายที่มีความขัดแย้งเกี่ยวกับเพศ และเชื่อว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถเพิ่มสมรรถนะทางเพศ ส่วนความรุนแรงทางเพศมีหลายปัจจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงผลของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ทำให้เกิดพฤติกรรมก้าวร้าวและการกระทำชำ่า ๆ ในผู้หญิงที่ดื่ม เมื่อพิจารณาปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมเสี่ยง สรุปได้ว่ามี 5 ปัจจัย คือ 1) มีความต้อหรือทนทานสูงต่อการตอบสนองพฤติกรรมเสี่ยง 2) มีทัศนคติและพฤติกรรมที่ผิดแผกแตกต่างจากมาตรฐานสังคม เช่น ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือมีเพศสัมพันธ์ตั้งแต่อายุยังน้อย ใดเป็นหนุ่มสาวเร็วกว่าปกติ 3) อยู่ในกลุ่มเพื่อนที่นิยมพฤติกรรมเสี่ยง 4) มีความต้องการสูงในแสวงหาความตื่นเต้นสนุกสนาน 5) มีการรับรู้ผิด ๆ เกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงและเชื่อในอรรถประโยชน์ของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ในทางกลับกันปัจจัยป้องกันการเกิดพฤติกรรมเสี่ยง คือ 1) การมีทัศนคติและพฤติกรรมตามมาตรฐานสังคม 2) มีกลุ่มเพื่อนเป็นตัวอย่างที่ดีตามมาตรฐานสังคม

Leigh & Stacy (2004) ศึกษาคนแต่ละวัยมีความเชื่อเกี่ยวกับผลของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และลักษณะการดื่มที่แตกต่างกัน ใช้ฐานข้อมูลของโครงการสำรวจระดับชาติของประเทศสหรัฐอเมริกาโดยใช้ Multi-stage Area Probability Sample สุ่มเลือกจากครัวเรือนใน 48 มลรัฐที่ติดกัน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 4,283 ครัวเรือนซึ่งรวมทั้งกลุ่มตัวอย่างเสริมที่เป็นวัยรุ่นอายุ 12-17 ปี และวัยรุ่นหนุ่มสาวอายุ 18-30 ปี พบว่าความเชื่อเกี่ยวกับผลของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิง ในทุกกลุ่มอายุและทั้งชายและหญิงถ้ามีความเชื่อเกี่ยวกับผลของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านบวก จะเพิ่มระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้น ในทางกลับกันถ้ามีความเชื่อเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านลบ ก็จะลดหรือเลี่ยงหรือไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งความเชื่อผลของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านบวกทำนายพฤติกรรมการดื่มได้ดีกว่าความเชื่อผลของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านลบเฉพาะกลุ่มประชากรอายุต่ำกว่า 35 ปี ขณะที่ความเชื่อผลของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ด้านลบสามารถทำนายพฤติกรรมการดื่มได้ดีกว่าในกลุ่มประชากรอายุมากกว่า 35 ปี

ในกลุ่มผู้หญิงอายุต่ำกว่า 25 ปี ความเชื่อด้านบวกเป็นตัวทำนายระดับพฤติกรรมการดื่มได้มาก แต่ในกลุ่มผู้หญิงอายุระหว่าง 36-45 ปี ความเชื่อด้านลบเป็นตัวทำนายระดับพฤติกรรมการดื่มได้ดีกว่า

Steinhausen & Metzke (2003) ศึกษารูปแบบการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่นและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา เพื่อให้เห็นรูปแบบการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และปัจจัยจิตสังคมที่เกี่ยวข้องในกลุ่มเด็กนักเรียนอายุ 6-17 ปี เรียนอยู่ชั้นปี 1-11 จากโรงเรียนกลุ่มจากเขต 12 แห่งของเมือง Canton เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรปัจจัยด้านปัญหาอารมณ์และพฤติกรรม เพศ และอายุ กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า เมื่อเด็กอายุมากขึ้นมักมีปัญหาแยกตัว วิตกกังวล ซึมเศร้า สมาธิไม่ดี คิดไม่ปกติ ปัจจัยด้านจิตสังคมอื่นๆ มีความสัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเด็กวัยรุ่น เช่นกัน กลุ่ม Heavy and Problem Drinkers มีเหตุการณ์ชีวิตหลายอย่าง เช่น ปัญหากับคนในครอบครัวและเพื่อน ปัญหาการเรียน ปัญหาความรัก ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเด็กวัยรุ่น คือ อายุที่มากขึ้น ประสบเหตุการณ์ชีวิตหลายอย่างส่งผลกระทบต่อทัศนคติที่มีต่อพ่อแม่ เพื่อน ครู และตนเองในทางลบ ทำให้เกิดปัญหาทางอารมณ์ คือ วิตกกังวล ซึมเศร้า แยกตัว สมาธิไม่ดี วัยรุ่นหลายรายใช้วิธีเลี่ยงการเผชิญปัญหาด้วยการดื่มเครื่องดื่ม ซึ่งได้รับการยอมรับจากเพื่อนมากกว่าเด็กที่ไม่ดื่ม

สรุปการทบทวนงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับพฤติกรรมและปัจจัยที่มีอิทธิพลและมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น จากแนวคิดทฤษฎีจำนวน 11 แนวคิดทฤษฎี งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและปัจจัยการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น จำนวน 32 เรื่อง งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและปัจจัยการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น จำนวน 12 เรื่อง พบว่าปัจจัยด้านทัศนคติ ความคาดหวัง บุคลิกภาพ กฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน การเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การยอมรับจากครอบครัว ตัวแบบการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การสนับสนุนจากเพื่อน และการตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ผู้วิจัยจึงสรุปเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ตามภาวะสันนิษฐานของปัจจัยเชิงสาเหตุการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนวัยรุ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ดังนี้

ภาพที่ 2 รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุตามการจะสันนิษฐานของ “ปัจจัยเชิงสาเหตุการตัดเครื่องตัดแม่เหล็กของนักเรียนวัยรุ่น
ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”

การป้องกันการดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์

นโยบายและมาตรการป้องกันการดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ในประเทศไทย

ประเทศไทยได้มีการกำหนดขึ้นและเปลี่ยนแปลงพัฒนาไปตามสถานการณ์เรื่อยมา ซึ่งสะท้อนพัฒนาการของสังคมในการมองและแก้ไขปัญหาอันเนื่องมาจากการดัดเครื่องดัดแอลกอฮอล์ โดยมีแนวคิดในการกำหนดนโยบายเครื่องดัดแอลกอฮอล์เพื่อประโยชน์ของรัฐ การกำหนดนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ในการควบคุมเครื่องดัดแอลกอฮอล์จะสามารถช่วยลดปัญหาและผลกระทบด้านต่าง ๆ ตลอดจนการสร้างเสริมสุขภาพของประชาชนทุกคน โดยมีมาตรการที่สำคัญ ได้แก่ การเพิ่มอัตราภาษีสรรพสามิต การควบคุมการเข้าถึงและหาซื้อ การโฆษณา และมาตรการบังคับใช้กฎหมายเพื่อลดอุบัติเหตุ ดังนี้ (ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา, 2553 ข, หน้า 15-30)

1. มาตรการด้านราคาและภาษี

มีแนวคิดที่ว่าราคาเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่กำหนดปริมาณการบริโภคเครื่องดัดแอลกอฮอล์ ถ้าราคาจำหน่ายเครื่องดัดแอลกอฮอล์สูงขึ้นปริมาณการบริโภคก็น่าจะลดลง วิธีการหนึ่งที่จะทำให้ราคาจำหน่ายเครื่องดัดแอลกอฮอล์สูงก็คือการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต เห็นได้จากสัดส่วนของค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเครื่องดัดแอลกอฮอล์มีค่าเฉลี่ยตลอด 23 ปี (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524-2547) ที่ร้อยละ 1.7 โดยจะมีสัดส่วนที่เพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 2.0, 2.5 และ 2.7 ในปีภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศดี และลดลงอย่างשובชาน ในปีที่เกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจหรือวิกฤติการณ์ทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ เช่น ปี 2535 ประเทศไทยเกิดวิกฤตพฤษภาทมิฬ ส่งผลกระทบต่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศ สัดส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเครื่องดัดแอลกอฮอล์ในปี 2537 ลดลงร้อยละ 39 เมื่อเทียบกับปี 2535 (คิดจากร้อยละ 1.6 ในปี 2537 เทียบกับร้อยละ 2.7 ในปี 2535) ปี 2540 ซึ่งเป็นปีที่เกิดเศรษฐกิจประเทศไทย ที่ต้องปล่อยค่าเงินบาทลอยตัว สัดส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเครื่องดัดแอลกอฮอล์ลดลงร้อยละ 41 (คิดจากร้อยละ 1.5 ในปี 2541 เทียบกับร้อยละ 2.5 ในปี 2539) และปี 2544 ซึ่งเป็นปีที่เกิดเหตุการณ์ก่อวินาศกรรม Nine-One-One เครื่องบินชนตึก World Trade Center ประเทศสหรัฐอเมริกา สัดส่วนค่าใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเครื่องดัดแอลกอฮอล์ลดลงร้อยละ 34 (คิดจากร้อยละ 1.3 ในปี 2545 เทียบกับร้อยละ 2.0 ในปี 2543) ข้อมูลนี้บ่งชี้ชัดเจนว่าภาวะทางเศรษฐกิจ หรือ ความสามารถในการซื้อเมื่อเทียบกับราคาเครื่องดัดแอลกอฮอล์ มีผลอย่างมากต่อสัดส่วนการใช้จ่ายเพื่อการบริโภคเครื่องดัดแอลกอฮอล์ ดังนั้นในทางกลับกัน มาตรการใด ๆ ที่ส่งผลให้ราคาเครื่องดัดแอลกอฮอล์สูงขึ้น เมื่อเทียบกับความสามารถในการซื้อแล้ว ย่อมส่งผลต่อการลดการบริโภคเครื่องดัดแอลกอฮอล์ลงได้ เช่น มาตรการทางภาษี เป็นต้น ทั้งนี้เพราะภาษีสรรพสามิต ผู้ผลิตสามารถผลักภาระภาษีให้กับผู้บริโภคได้ 100 % มาตรการด้านราคาและภาษี

มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลัก ๆ อยู่ 2 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 และพระราชบัญญัติ
 สุลกากร พ.ศ. 2469 โดยกฎหมายทั้งสองฉบับเกี่ยวข้องกับข้อบังคับต่าง ๆ ด้านการจัดเก็บภาษี
 เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ รวมถึงข้อยกเว้นและข้อลดหย่อนเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษี ตลอดจนกำหนด
 อัตราภาษีและค่าธรรมเนียม โดยอัตราภาษีสรรพสามิตจะใช้จัดเก็บจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุก
 ชนิดทุกยี่ห้อที่จำหน่ายในประเทศไทย ส่วนอัตราภาษีสุลกากรใช้จัดเก็บจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
 ทุกชนิดทุกยี่ห้อที่นำเข้ามาในราชอาณาจักร ดังนั้น เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นำเข้ามาใน
 ราชอาณาจักรจะถูกจัดเก็บทั้งภาษีสุลกากรและภาษีสรรพสามิต โดยออกกฎกระทรวงเพื่อกำหนด
 อัตราภาษีสุรา

2. มาตรการด้านการเข้าถึงและการซื้อ

มาตรการด้านการเข้าถึงและการซื้อมีวัตถุประสงค์เพื่อจำกัดขอบเขตทั้งด้านเวลา สถานที่
 และอายุของผู้ซื้อ เพื่อให้คนที่คิดจะดื่มสุราเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ช้าลงกว่าการเปิดเสรี
 ทุกอย่าง โดยการออกกฎหมายข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับสถานที่จำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น
 ภัตตาคาร บาร์ ไนต์คลับ ร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้านขายสินค้าอุปโภคบริโภค ปิมน้ำมัน
 และร้านจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของรัฐ การกำหนดเวลาขาย วิธีการขายปลีก ตลอดจนกำหนด
 อายุของผู้ซื้อ เป็นต้น มาตรการด้านการเข้าถึงและการซื้อ มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่ด้วยกันหลาย
 ฉบับ ได้แก่ การจำกัดเวลาขาย โดยที่รัฐบาลมีนโยบายจำกัดอุปทานเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก
 โดยการจำกัดเวลาขายตามกฎหมายกระทรวงการคลัง พ.ศ. 2504 ออกตามความในพระราชบัญญัติสุรา
 พ.ศ. 2493 โดยกำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตจำหน่ายปลีกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ไม่ใช่การจำหน่าย
 เพื่อดื่มในสถานที่ขาย จำหน่ายได้เฉพาะเวลา 11.00-14.00 น. และ 17.00-02.00 น. ของวันถัดไป
 ต่อมามีการจำกัดเวลาเพิ่มขึ้น โดยกำหนดให้ผู้ได้รับอนุญาตจำหน่ายปลีกเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งที่
 จำหน่ายเพื่อดื่มในสถานที่ขาย และไม่ใช่อำนาจจำหน่ายเพื่อดื่มในสถานที่ขายให้จำหน่ายได้เฉพาะเวลา
 11.00-14.00 น. และ 17.00-24.00 น.

พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2509 มาตรา 16 (2) กำหนดห้ามมิให้ผู้รับอนุญาตตั้ง
 สถานบริการยินยอม หรือปล่อยให้พลละเลยให้ผู้มีอาการมีนเมาจนประพฤดิ์วุ่นวาย หรือครองสติ
 ไม่ได้เข้าไปหรืออยู่ในสถานบริการระหว่างเวลาทำการ มาตรา 16 (3) ห้ามมิให้จำหน่ายเครื่องดื่ม
 แอลกอฮอล์ให้แก่ผู้มีอาการมีนเมาจนประพฤดิ์วุ่นวายหรือครองสติไม่ได้ และมาตรา 16 (1) ห้ามมิ
 ให้ผู้รับอนุญาตตั้งสถานบริการยินยอม หรือปล่อยให้พลละเลยให้ผู้มีอายุต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ เข้าไป
 ในสถานบริการระหว่างทำการ

พระราชบัญญัติสถานบริการ พ.ศ. 2546 กำหนดเวลาเปิดและปิด สถานบริการ การกำหนดเวลาขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานบริการ และการกำหนดสถานที่ตั้งของสถาน บริการซึ่งผู้มีอำนาจรักษาการตามพระราชบัญญัติสถานบริการ คือ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทย

พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 กำหนดไม่อนุญาตให้จำหน่ายเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์แก่เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี ผู้มีอำนาจรักษาการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก คือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงยุติธรรมรวมทั้งมีกฎหมายเลือกตั้งที่ไม่อนุญาตให้จำหน่ายก่อน วันเลือกตั้ง 1 วัน และในวันเลือกตั้งตั้งแต่การจับกุมผู้กระทำความผิดเป็นหน้าที่โดยตรงของเจ้าหน้าที่ ดำรวจ

พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2551 ได้จำกัดสถานที่ วันเวลา อายุและวิธีห้ามขายดังนี้

มาตรา 27 ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในสถานที่หรือบริเวณดังต่อไปนี้

- (1) วัดหรือสถานที่สำหรับปฏิบัติพิธีกรรมทางศาสนา
- (2) สถานบริการสาธารณสุขของรัฐ สถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล และร้านขายยาตามกฎหมายว่าด้วยยา
- (3) สถานที่ราชการ ยกเว้นบริเวณที่จัดไว้เป็นร้านค้าหรือสโมสร
- (4) หอพักตามกฎหมายว่าด้วยหอพัก
- (5) สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ
- (6) สถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมน้ำมันเชื้อเพลิง หรือ ร้านค้าในบริเวณสถานบริการน้ำมันเชื้อเพลิง

(7) สวนสาธารณะของทางราชการที่จัดไว้เพื่อการพักผ่อนของประชาชนโดยทั่วไป

(8) สถานที่อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของ คณะกรรมการ

มาตรา 28 ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัน หรือเวลาที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวจะกำหนดเงื่อนไขหรือ ข้อยกเว้นใด ๆ เท่าที่จำเป็นไว้ด้วยก็ได้บทบัญญัติในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับกับการขายของผู้ผลิต ผู้นำเข้าหรือตัวแทนของผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าไปยังผู้ขายซึ่งได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยสุรา

มาตรา 29 ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แก่บุคคลดังต่อไปนี้

- (1) บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(2) บุคคลที่มีอาการมึนเมาจนครองสติไม่ได้

มาตรา 30 ห้ามมิให้ผู้ใดขายเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์โดยวิธีการหรือในลักษณะ ดังต่อไปนี้

(1) ใช้เครื่องขายอัตโนมัติ

(2) การเร่ขาย

(3) การลดราคาเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมการขาย

(4) ให้หรือเสนอให้สิทธิในการเข้าชมการแข่งขัน การแสดง การให้บริการการชิงโชค

การชิงรางวัล หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดเป็นการตอบแทนแก่ผู้ซื้อเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ หรือแก่ผู้นำ หีบห่อหรือสลากหรือสิ่งอื่นใดเกี่ยวกับเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์มาแลกเปลี่ยนหรือแลกซื้อ

(5) โดยแจกแถม ให้ หรือแลกเปลี่ยนกับเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ หรือกับสินค้าอื่น หรือ การให้บริการอย่างอื่นแล้วแต่กรณี หรือแจกจ่ายเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ในลักษณะเป็นตัวอย่างของ เครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ หรือเป็นการจูงใจสาธารณชนให้บริโภคเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ รวมถึงการ กำหนดเงื่อนไขการขายในลักษณะที่เป็นการบังคับซื้อเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์โดยตรงหรือ ทางอ้อม

(6) โดยวิธีหรือลักษณะอื่นใดตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยคำแนะนำของ คณะกรรมการ

มาตรา 32 ห้ามมิให้ผู้ใดโฆษณาเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์หรือแสดงชื่อหรือเครื่องหมายของ เครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์อันเป็นการอวดอ้างสรรพคุณหรือชักจูงใจให้ผู้อื่นดื่มโดยตรงหรือโดยอ้อม การโฆษณาหรือประชาสัมพันธ์ใดๆ โดยผู้ผลิตเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ทุกประเภทให้กระทำเฉพาะ การให้ข้อมูลข่าวสาร และความรู้เชิงสร้างสรรค์สังคม โดยไม่ปรากฏภาพของสินค้า หรือบรรจุ ภัณฑ์ของเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์นั้น เว้นแต่เป็นการปรากฏของภาพสัญลักษณ์ของเครื่องดัด แปลงแอลกอฮอล์ หรือสัญลักษณ์ของบริษัทผู้ผลิตของเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์นั้นเท่านั้น ทั้งนี้ตามที่ กำหนดในกฎกระทรวง

3. มาตรการจำกัดการโฆษณาและการตลาดเพื่อสังคม

มีแนวคิดว่าการ โฆษณาเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์มีส่วนสำคัญต่อการรับรู้และสร้าง ความรู้สึกเชิงชุมชนให้ผู้บริโภคยอมรับสินค้าเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ยี่ห้อนั้น ๆ ซึ่งเท่ากับเป็นการ สร้างแรงจูงใจให้เกิดการบริโภค ดังนั้น การจำกัดการ โฆษณา จึงเป็นการลดแรงจูงใจดังกล่าว โดยการออกกฎหมายเพื่อบังคับเกี่ยวกับการใช้ถ้อยคำเนื้อหาและภาพโฆษณา ห้ามโฆษณาและ ส่งเสริมการขายเครื่องดัดแปลงแอลกอฮอล์ทุกชนิดทางสถานีวิทยุและโทรทัศน์ ในช่วงเวลา 05.00-22.00 น. และประกาศกรมประชาสัมพันธ์ การตลาดเพื่อสังคมในรูปแบบการรณรงค์ลดการบริโภค

เครื่องดัดแอลกอฮอล์ โดยหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่มีใช้บริษัทเครื่องดัดแอลกอฮอล์ เช่น คณะกรรมการกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ มูลนิธิเมาไม่ขับ และองค์กรอื่น ๆ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความตระหนักถึงภัย ผลกระทบด้านลบทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการบริโภคเครื่องดัดแอลกอฮอล์ ตลอดจนเป็นการปลูกฝังค่านิยมที่ดีให้กับคนรุ่นใหม่โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชน

4. มาตรการให้ความรู้และการสร้างเจตคติที่ถูกต้องในระบบการศึกษาทุกระดับ

การให้ความรู้และการสร้างเจตคติที่ถูกต้องในระบบการศึกษาทุกระดับ ถือเป็นหน้าที่หลักโดยตรงของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ทุกระดับชั้น โดยการให้ความรู้เรื่องโทษภัยของเครื่องดัดแอลกอฮอล์ในชั้นเรียน การจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนนักศึกษาห่างไกลจากเครื่องดัดแอลกอฮอล์ การสำรวจความประพฤติและเฝ้าระวังพฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษาทั้งเวลาเรียนและนอกเวลาเรียน โดยการออกกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับความพยายามของโรงเรียน สถาบันอุดมศึกษา ในการป้องกัน และดำเนินการเกี่ยวกับปัญหาที่เกี่ยวข้องกับแอลกอฮอล์ โปรแกรมการให้ความรู้ การให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนนักศึกษา รวมทั้งประเด็นกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเครื่องดัดแอลกอฮอล์ในสถานศึกษา ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงศึกษาธิการ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

5. มาตรการลดและป้องกันปัญหาการสูญเสียจากการดื่มเครื่องดัดแอลกอฮอล์

มาตรการลดอุบัติเหตุจากรถจักรยานยนต์จากการบริโภคเครื่องดัดแอลกอฮอล์ มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันปัญหาจากการบริโภคเครื่องดัดแอลกอฮอล์แล้วขับรถ โดยมีมาตรการหลัก คือ การสุ่มตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ในผู้ขับขี่และการลงโทษผู้กระทำความผิด โดยการออกกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ เกี่ยวกับการไม่อนุญาตให้ดื่มเครื่องดัดแอลกอฮอล์ หรือการดื่มเครื่องดัดแอลกอฮอล์จนมีเมามาก่อนหรือขณะกำลังขับรถ การจำกัดความเข้มข้นของปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดตามเกณฑ์มาตรฐานโดยใช้เครื่องมือทดสอบ ตลอดจนการไม่อนุญาตให้พนักงานขับรถประจำทางรถยนต์สาธารณะขับรถขณะมีเมามาก และไม่ได้รับพนักงานขับรถที่เป็นโรคติดสุราเข้าทำงาน ซึ่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 43 กำหนดไว้ว่าห้ามมิให้ผู้ใดขับรถขณะเมาสุราหรือของเมาอย่างอื่น และกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาออกกฎกระทรวงบังคับใช้กับผู้เสพสุรา หรือเครื่องดัดที่มีแอลกอฮอล์มีเมามากแล้วขับรถ ซึ่งกำหนดให้มีการตรวจวัดปริมาณแอลกอฮอล์ในเลือดของผู้ขับขี่ หากตรวจพบปริมาณแอลกอฮอล์ในร่างกายเกิน 50 มิลลิกรัมเปอร์เซ็นต์ ซึ่งเปรียบได้กับการดื่มเหล้าผสมโซดา 2 แก้ว หรือดื่มน้ำเบียร์ 3 แก้ว จะมีความผิด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับตั้งแต่ 2,000-10,000 บาท อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติ

ขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 และพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ซึ่งในการตั้งด่านตรวจของเจ้าหน้าที่ตำรวจจะทำงานร่วมกับอาสาสมัคร มีการตั้งด่านตรวจตามถนนในช่วงวันธรรมดา วันหยุด เสาร์ อาทิตย์ และวันหยุดเทศกาลต่าง ๆ

6. มาตรการต่อผู้ฝ่าฝืนซ้ำ

มีวัตถุประสงค์เพื่อลงโทษผู้กระทำความผิดเรื่องเดิมซ้ำซากในประเด็นเกี่ยวกับการซื้อ การครอบครอง หรือการบริโภครถยนต์เครื่องยนต์แอลกอฮอล์โดยผิดกฎหมาย โดยการออกกฎหมายและ ข้อบังคับต่าง ๆ ที่การจำกัดการซื้อขาย การครอบครองหรือบริโภครถยนต์เครื่องยนต์แอลกอฮอล์โดยกลุ่ม บุคคลบางกลุ่ม ผู้กระทำความผิดซ้ำ ๆ ซ้ำกันพาดพิงในขณะที่มีเงินมา และผู้ที่อยู่ระหว่างการ ภาควิทยา

7. มาตรการลดและป้องกันความรุนแรงในครอบครัวจากการบริโภครถยนต์เครื่องยนต์แอลกอฮอล์

มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันและบรรเทาปัญหาอันเป็นผลมาจากการบริโภครถยนต์เครื่องยนต์แอลกอฮอล์ของสมาชิกคนใดคนหนึ่งในครอบครัว จนเป็นเหตุให้สมาชิกคนอื่นถูกละเมิดสิทธิ ส่วนบุคคลรวมทั้งปัญหาอาชญากรรมต่อบุคคลอื่น อาชญากรรมต่อทรัพย์สิน และพฤติกรรม ผิดกฎหมายที่ไม่รุนแรงอื่น ๆ การดื่มมีเงินมาในที่สาธารณะ

8. มาตรการการรักษาและฟื้นฟูสภาพแก่ผู้มีปัญหาสุราเรื้อรัง

มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาผู้มีปัญหาสุราเรื้อรังให้มีอาการดีขึ้นจนถึงขั้นหายป่วยจาก โรคสุรา ตลอดจนรักษาอาการต่าง ๆ เพื่อให้บุคคลเหล่านี้เลิกดื่มสุราในที่สุด มีการให้บริการทาง การแพทย์ด้านกายภาพและด้านจิตใจตามโรงพยาบาล สถานบริการชุมชน ศูนย์คน ไข้นอก โดยจัด โปรแกรมการรักษา การออกใบอนุญาตและการรับรองผลการรักษา การกำหนดคุณสมบัติของ แพทย์หรือบุคลากรการแพทย์สาขาต่างๆ เช่น จิตแพทย์ แพทย์เวชปฏิบัติ และสัลลแพทย์ที่เกี่ยวข้อง กับการรักษาโรคอันเกิดจากสุรา ความรับผิดชอบและจรรยาบรรณของบุคลากรทางการแพทย์

มาตรการการจำกัดการผลิตและเคลื่อนย้ายสุราเสรี

มีวัตถุประสงค์เพื่อควบคุมจำนวนผู้ผลิต การจัดจำหน่ายและการเคลื่อนย้ายเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ โดยเจ้าของธุรกิจต้องได้รับใบอนุญาตให้ทำการผลิต การจำหน่าย การเคลื่อนย้ายอย่าง เป็นทางการจากภาครัฐเสียก่อน ทั้งนี้เพื่อรัฐจะได้จัดเก็บภาษีสุราและป้องกันปัญหาสุราหนิภัย โดยมีการออกกฎหมายและข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ. 2493 มี หน่วยงานที่รับผิดชอบ คือ กรมสรรพสามิต

งานวิจัยในประเทศ

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันแก้ไขการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น รวบรวมได้ดังนี้

กมลทิพย์ ขลังธรรมเนียม (2552) ศึกษาแนวทางการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตามบทบาทหน้าที่ขององค์กรที่เกี่ยวข้องสอดคล้องกับบริบทสังคมวัฒนธรรมของชุมชนที่ศึกษา พบว่า แนวทางการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นในชุมชนที่ศึกษามี 3 ระบบ คือ ระบบสัญญาณเตือน ระบบเฝ้าระวังการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น และระบบการป้องกันเพื่อลดผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น กล่าวคือ 1) ระบบสัญญาณเตือน เป็นระบบที่คนในชุมชนคิดขึ้นจากประสบการณ์ การสังเกต การสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน เพื่อคว้าวัยรุ่นคนใดที่ก้าวเข้าสู่การดื่ม สามารถจำแนกสัญญาณเตือนได้ 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเสี่ยงต่อการดื่ม กลุ่มดื่ม และกลุ่มติดเหล้า 2) ระบบเฝ้าระวังการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น พบว่า ชุมชนมีระบบการเฝ้าระวังอยู่หลายระดับ ตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับครอบครัว ชุมชน ระดับองค์กรบริหารส่วนตำบล ระดับหน่วยบริการสุขภาพ และระดับโรงเรียน ซึ่งแต่ละองค์กรมีบทบาทหน้าที่ในการเฝ้าระวังที่แตกต่างกันตามบทบาทหน้าที่และภารกิจ และ 3) ระบบการป้องกันเพื่อลดผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ใช้เวทีประชาคมเป็นกลไกในการตั้งกฎระเบียบของตำบล โดยมีผู้นำชุมชนเป็นผู้รักษากฎระเบียบ มีอาสาสมัคร เช่น อาสาสมัครรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน แกนนำเยาวชนร่วมสอดส่องดูแล

กาญจนา นิ่มสุนทร (2551) ศึกษาการประเมินชุมชนแบบมีส่วนร่วมเพื่อสังเคราะห์แนวทางป้องกันการดื่มสุรากลุ่มวัยรุ่น พบว่า สถานการณ์การดื่มสุราของวัยรุ่นในชุมชนที่ศึกษาทวีความรุนแรงมากขึ้น วัยรุ่นเริ่มสุราอายุน้อยลงและดื่มในปริมาณที่มากขึ้น และพบว่าการดื่มสุราของวัยรุ่นส่งผลกระทบต่อสุขภาพ ครอบครัว เศรษฐกิจและสังคม จนกลายเป็นปัญหาสะสมของสังคม ตามมุมมองของชุมชนได้แบ่งกลุ่มวัยรุ่นผู้ดื่มเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มที่หัดดื่ม 2) กลุ่มที่ดื่มเป็นบางครั้ง และ 3) กลุ่มที่ดื่มเป็นประจำ กลุ่มที่ 3 มีปัญหาและได้รับผลกระทบมากที่สุด กลุ่มที่ทะเลาะวิวาทในเวทีหมอลำแต่ละครั้งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่ดื่มเป็นบางครั้ง ซึ่งเหตุผลในการดื่มมาจากความตึงเครียดของกลุ่มวัยรุ่นและแรงกระตุ้นจากสังคมที่มีความเชื่อและค่านิยมทางบวกต่อการดื่มสุรา สำหรับประสบการณ์ในการป้องกันการดื่มสุราของชุมชน พบว่า ชุมชนเคยมีประสบการณ์ต่อสู้ในการดื่มสุรา ทั้งประสบการณ์ของผู้ที่สามารถเลิกดื่มสุราได้โดยลดการดื่มสุรา สร้างแรงจูงใจในการเลิกดื่มสุรา และการรวมพลังชุมชนในการณรงค์ต่อสู้สุราและปรับค่านิยม แต่การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง ชุมชนจึงมีข้อเสนอแนะแนวทางป้องกันการดื่มสุรากลุ่มวัยรุ่น

ได้แก่ จัดทำแบบสำรวจพฤติกรรมเสี่ยงในการดื่มสุราของกลุ่มวัยรุ่น พาไปศึกษาคูณงานของจริง เข้าค่ายธรรมะ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้กฎหมายหรือ นโยบายควบคุมการดื่มสุรา ส่งเสริมการออกกำลังกายในชุมชน เน้นให้กลุ่มวัยรุ่นเข้ามามีส่วนร่วม โดยเป็นตัวแทนในการจัดงานประเพณี สร้างข้อตกลงในการป้องกันการดื่มสุราของวัยรุ่นในชุมชนร่วมกันจากการสร้างพันธะสัญญา

เดือนแก้ว ลิทองดี (2551) ศึกษาการประยุกต์ใช้โปรแกรมเสริมสร้างทักษะชีวิตร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมต่อพฤติกรรมการควบคุมและป้องกันการดื่มแอลกอฮอล์ในนักศึกษาหญิงระดับอาชีวศึกษา พบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทักษะชีวิต และพฤติกรรมการควบคุมและป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงกว่ากลุ่มทดลองและสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ และพบว่าความตระหนักรู้ในตน ความเห็นใจผู้อื่น ความภูมิใจในตนเอง ความรับผิดชอบต่อสังคม การสื่อสาร การสร้างสัมพันธภาพ การจัดการอารมณ์และความเครียด มีความสัมพันธ์ในทิศทางเชิงบวกกับพฤติกรรมการควบคุมและป้องกันการดื่มแอลกอฮอล์ ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ การตัดสินใจและแก้ไขปัญหา กับพฤติกรรมการควบคุมและป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังนั้นการประยุกต์ใช้โปรแกรมเสริมสร้างทักษะชีวิตจึงมีความเหมาะสมในการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อควบคุมและป้องกันปัญหาการดื่มแอลกอฮอล์ในกลุ่มวัยรุ่นที่ยังไม่เคยดื่มได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นวนนาฏ สมเพชร (2551) ศึกษาการประเมินผลการใช้ข้อกำหนดการพยาบาลสำหรับผู้ป่วยที่มีปัญหาสุขภาพจิตจากการดื่มแอลกอฮอล์ในโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า 1) ความคิดเห็นของทีมนพยาบาลต่อการะบวนการใช้ข้อกำหนดการพยาบาลสำหรับผู้ป่วยที่มีปัญหาสุขภาพจิตจากการดื่มแอลกอฮอล์ ในโรงพยาบาลสวนปรุง จังหวัดเชียงใหม่ ทีมพยาบาลทั้งหมดมีความพึงพอใจในการใช้ข้อกำหนด และเห็นว่าข้อกำหนดมีประโยชน์ต่อทีมพยาบาล อีกทั้งสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดการดูแลผู้ป่วยได้ ทีมพยาบาลจำนวน 11 คน มีความเห็นว่าข้อกำหนดมีความง่ายต่อการนำไปปฏิบัติและมีความครอบคลุมการดูแลทั้งด้านกาย จิต สังคม 2) ผลลัพธ์ของการใช้ข้อกำหนดการพยาบาลสำหรับผู้ป่วยที่มีปัญหาสุขภาพจิตจากการดื่มแอลกอฮอล์ พบว่าผู้ป่วยได้รับการคัดกรองและประเมินปัญหาจากการดื่มแอลกอฮอล์คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้ป่วยได้รับการบำบัดในคลินิก จิตสังคมบำบัด คิดเป็นร้อยละ 53.2 ผู้ป่วยมารับการบำบัดตามนัดหมาย คิดเป็นร้อยละ 70.3 ผู้ป่วยมีจำนวนวันที่ดื่มหนักลดลง คิดเป็นร้อยละ 77.1 ผู้ป่วยมีจำนวนวันที่หยุดดื่มเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 71.8 ผู้ป่วยมีคะแนนความสามารถในการทำหน้าที่โดยรวมเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 77.1

พรพิมล วรวิสุทธิพงศ์ และสงคราม เชาว์ศิลป์ (2551) ศึกษาปัจจัยด้านจิตสังคมในการพยากรณ์พฤติกรรมหลักเลี่ยงการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า 1) นักศึกษาที่มีปัจจัยด้านจิตสังคม คือ เพศ จำนวนพี่น้อง กลุ่มวิชาที่เรียน ชั้นปีที่เรียน ที่พักอาศัย พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบิดา พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของมารดา การร่วมกิจกรรมในมหาวิทยาลัย และผลการเรียนแตกต่างกัน มีพฤติกรรมหลักเลี่ยงการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2) ปัจจัยด้านลักษณะทางจิตอันได้แก่ การปฏิบัติทางพุทธศาสนา การควบคุมตน กับปัจจัยด้านสถานการณ์อันได้แก่ การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน การคบเพื่อนที่มีลักษณะและพฤติกรรมปลอดภัย การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว ตามลำดับ สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมหลักเลี่ยงการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ร้อยละ 41.1 และ 3) เมื่อแยกพิจารณาว่าปัจจัยที่พยากรณ์พฤติกรรมหลักเลี่ยงการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ชัดเจนยิ่งขึ้นเฉพาะกลุ่มนักศึกษา พบว่าในกลุ่มนักศึกษาที่ร่วมกิจกรรมในมหาวิทยาลัยสูงและต่ำ กับกลุ่มผลการเรียนสูงและต่ำนั้น การปฏิบัติทางพุทธศาสนาเป็นตัวแปรสำคัญลำดับแรกที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมหลักเลี่ยงการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เหมือนกันทุกกลุ่ม ส่วนการควบคุมตนเป็นปัจจัยที่สองเกือบทุกกลุ่ม สำหรับกลุ่มผลการเรียนต่ำนั้นพบว่า การปฏิบัติทางพุทธศาสนา การควบคุมตน และการคบเพื่อนที่มีลักษณะปลอดภัยสามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมหลักเลี่ยงการดื่มได้ร้อยละ 50

พาสินี อิ่มแ่ม (2551) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น มีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 นั่นคือกลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นในทางลบต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีแนวโน้มที่จะมีความคิดเห็นที่ดีต่อพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ส่วนความคิดเห็นของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นั่นคือถึงแม้กลุ่มตัวอย่างจะมีพฤติกรรมการดื่มที่แตกต่างกัน แต่กลับไม่มีผลต่อระดับความคิดเห็นที่มีต่อพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ของกลุ่มตัวอย่าง หรือไม่มีความสัมพันธ์กันนั่นเอง และพบว่าพฤติกรรมการเปิดรับสื่อโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์นั้น ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครนั่นคือไม่ว่ากลุ่มตัวอย่างจะเปิดรับสื่อโฆษณาชนิดใดมากกว่ากันแต่ก็ไม่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของพวกเขาเลย

สุนันทา อินตะจอมวงศ์ (2551) ศึกษาการสนับสนุนทางสังคมและพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่เป็นโรคจิตสุราโรงพยาบาลทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย พบว่า การสนับสนุนทางสังคมโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างผู้ที่เป็นโรคจิตสุรา มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับต่ำ และการสนับสนุนทางสังคมรายด้านของกลุ่มตัวอย่างผู้ที่เป็นโรคจิตสุรา มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์โดยในรายด้าน พบว่า 1) การสนับสนุนทางสังคมด้านความใกล้ชิดและความรักใคร่ผูกพัน มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับต่ำ 2) การสนับสนุนทางสังคมด้านการได้เป็นส่วนหนึ่งของสังคม มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับต่ำ 3) การสนับสนุนทางสังคมด้านการได้ช่วยเหลือเอื้อประโยชน์แก่บุคคลอื่น มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับต่ำ 4) การสนับสนุนทางสังคมด้านการได้รับความช่วยเหลือหรือคำแนะนำ มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับต่ำ และ มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับต่ำ 5) การสนับสนุนทางสังคมด้านการได้รับการยอมรับและเห็นคุณค่าในตนเอง มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ โดยมีระดับของความสัมพันธ์อยู่ในระดับที่ปานกลาง

สุรัชชา มุลาลี (2551) การประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันโรคกับแรงสนับสนุนทางสังคมในการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พบว่า หลังการทดลอง กลุ่มทดลองมีความรู้ การรับรู้ความรุนแรง การรับรู้โอกาสเสี่ยง ความคาดหวังความสามารถในตนเอง ความคาดหวังในประสิทธิผลของการตอบสนอง ความตั้งใจ และการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ดีกว่าก่อนการทดลองและดีกว่ากลุ่มเปรียบเทียบ

อ่อนศรี นวนเกตุ (2551) ศึกษาผลของโปรแกรมการควบคุมตนเองต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่ดื่มแบบเสี่ยง โรงพยาบาลเสริมงามจังหวัดลำปาง พบว่า 1) คะแนนพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่ดื่มแบบเสี่ยงก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการควบคุมตนเอง และหลังเข้าร่วมโปรแกรมทันทีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) 2) คะแนนพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ที่ดื่มแบบเสี่ยงก่อนเข้าร่วมโปรแกรมการควบคุมตนเอง และการติดตามผลหลังครบโปรแกรม 4 สัปดาห์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) ผลการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นประสิทธิผล ของโปรแกรมการควบคุมตนเอง ต่อการลดปริมาณการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องฝึกอบรมให้พยาบาลที่ดูแลมีศักยภาพด้าน

โปรแกรมการควบคุมตนเอง เพื่อเสริมประสิทธิภาพการดูแล และควบคุมพฤติกรรมการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยง

อมรรัตน์ ขอบทำดี (2551) ศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมสร้างทักษะชีวิตเพื่อป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 พบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความแตกต่างคะแนนทักษะชีวิตก่อนและหลังได้รับโปรแกรม 1 เดือน ไม่แตกต่างกับกลุ่มควบคุม แต่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) หลังได้รับโปรแกรม 6 เดือน กลุ่มทดลองมีจำนวนนักเรียนที่มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ลดลงมากกว่ากลุ่มควบคุมทั้งในช่วงหลังได้รับโปรแกรม 1 และ 6 เดือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) ควรมีการจัดโปรแกรมสร้างทักษะชีวิตให้กับเด็กวัยเรียนเพิ่มขึ้น เพื่อป้องกันและลดพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นอกจากนี้ยังช่วยลดผลกระทบต่อสุขภาพ ปัญหาการใช้ความรุนแรง และปัญหาเศรษฐกิจของประชากรในพื้นที่

จิรวรรณ จิตพัฒนานนท์ (2550) ศึกษาพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ตำบลนาเสียว อำเภอเมือง จังหวัดชัยภูมิ พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ร้อยละ 58.6 เห็นด้วยที่รัฐบาลสนับสนุนให้มีการผลิตเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ร้อยละ 73.3 ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ในปัจจุบัน โดยดื่มเป็นบางครั้ง เวลาที่เพื่อนญาติพี่น้องมาหา ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ การให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความรู้ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาตรการทางด้านกฎหมายและระเบียบในการขายเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และควรมีการสร้างทัศนคติที่ว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ไม่ใช่สินค้าธรรมดาหรือสินค้าเศรษฐกิจ แต่มีโทษ หน่วยงานสาธารณสุขต้องมีมาตรการที่เป็นระบบในการลดการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

นุชนภาภรณ์ หลาขเจริญ (2550) ศึกษาผลของการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวการปรับพฤติกรรมทางปัญญาต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างวิธีการทดลองกับระยะเวลาของการทดลอง ผู้ประสบปัญหาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ได้รับการให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวการปรับพฤติกรรมทางปัญญา มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลต่ำกว่าระยะก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และผู้ประสบปัญหาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่ได้รับการปรึกษากลุ่มตามแนวการปรับพฤติกรรมทางปัญญา และกลุ่มควบคุมพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน

ทับทิม ธิบแจ่ม (2550) ศึกษาการประเมินผลการใช้ข้อกำหนดการช่วยเหลือแบบสั้นในผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โรงพยาบาลลำพูน พบว่าร้อยละ 66.67 ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติตามข้อกำหนดมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยว่าข้อกำหนดง่ายต่อการนำไปใช้ และรู้สึกพึงพอใจ ร้อยละ 33.33 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 80.00 ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยว่าข้อกำหนดสะดวกต่อการนำไปใช้ดูแลผู้รับบริการและสามารถช่วยให้ผู้รับบริการลดหรือเลิกดื่มได้และร้อยละ 20 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ร้อยละ 73.33 ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยว่าข้อกำหนดมีความเป็นไปได้ ในการนำไปใช้จริง และร้อยละ 26.67 เห็นด้วยอย่างยิ่ง ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลของการใช้ข้อกำหนดการช่วยเหลือแบบสั้นในผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สามารถช่วยให้ผู้รับบริการเลิกหรือลดปริมาณการดื่มลง ลดจำนวนครั้งของการเข้ารับบริการของสถานบริการสุขภาพ ผู้รับบริการมีความพึงพอใจต่อการช่วยเหลือ ในส่วนของประสิทธิภาพ ของการนำข้อกำหนดไปปฏิบัติ ผู้ปฏิบัติเห็นด้วยที่จะนำการช่วยเหลือแบบสั้น ไปใช้ในการช่วยเหลือผู้ที่มีปัญหาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

วิฑูรพิชญ์ หัตถะปนิตร (2550) ศึกษาผลของ โปรแกรมฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคลต่อความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงในอำเภอแม่ฮ่องสอน จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า คะแนนความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงของกลุ่มตัวอย่างภายหลังที่ได้รับโปรแกรมฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคลสูงกว่าก่อนเข้าร่วมโปรแกรมฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าโปรแกรมการฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคลสามารถเพิ่มการรับรู้ความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของวัยรุ่นที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงได้ ดังนั้นควรใช้โปรแกรมฝึกทักษะการสื่อสารระหว่างบุคคลในวัยรุ่นที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยง เพื่อประโยชน์ในการป้องกันการติดสุราในวัยรุ่น

เสกสรรค์ วิทย์ปรีชากุล (2550) ศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความคิดเห็นต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าประเภทของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นิยมดื่มมากที่สุดคือ เหล้าและเบียร์ โดยดื่มไม่เกินเดือนละครั้งมากที่สุด ร้อยละ 70.7 ปริมาณการดื่มเบียร์ 1-2 กระป๋องหรือเหล้าไม่เกิน 1-2 เป๊ก ร้อยละ 53.7 และดื่มเบียร์ในคราวเดียวกันมากกว่า 6 กระป๋องหรือเหล้ามากกว่า 6 เป๊ก ร้อยละ 28.3 ส่วนใหญ่ดื่มเมื่อมีงานเลี้ยงสังสรรค์และเพื่อเข้าสังคม โดยมักดื่มกับเพื่อนในช่วงเวลาก่อนเที่ยงคืนและตามสถานบันเทิงมากที่สุดจากการประเมินระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยใช้แบบคัดกรอง AUDIT

พบระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบอันตรายพบเพศชายมากกว่าเพศหญิง ร้อยละ 24.2 และร้อยละ 4.2 นอกจากนี้พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อมาตรการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในระดับปานกลางมากที่สุดในทุกด้าน ร้อยละ 74.4 ได้แก่ ด้านการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ด้านการโฆษณาประชาสัมพันธ์ และด้านการรณรงค์ของโครงการณรงค์ต่าง ๆ ยกเว้นด้านมาตรการบังคับใช้ทางกฎหมายที่มีผู้ไม่เห็นด้วยมากที่สุดถึงร้อยละ 50.8

จินตลล จำปาละ (2549) ศึกษาผลของการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมเพื่อลดการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี พบว่า ภายหลังการทดลองกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าก่อนการทดลองและมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเรื่องพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความรู้เกี่ยวกับพิษภัยและภาวะเสี่ยงจากการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และทัศนคติเกี่ยวกับการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนการได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมจากอาจารย์และเพื่อนหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการศึกษาได้ชี้ให้เห็นว่า โปรแกรมการให้คำปรึกษาแบบกลุ่มร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมมีผลทำให้พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นไปในทางที่ดีขึ้น

ชลวิทย์ บุญศรี (2549) ศึกษาแนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตเทศบาลนครขอนแก่น พบว่า นักเรียนร้อยละ 20.1 ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเป็นนักเรียนหญิงร้อยละ 50.6 ผู้ที่ดื่มเกือบทั้งหมดอายุระหว่าง 13-15 ปี นักเรียนที่ดื่มส่วนมาอาศัยอยู่กับบิดามารดา นักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับสูง แต่เจตคติเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ในระดับปานกลาง ประเมินครึ่งหนึ่งของนักเรียนรู้เกี่ยวกับนโยบายและมาตรการในการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ครอบครัวมีบทบาทมากต่อการสนับสนุนทางสังคมด้านอารมณ์ ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านทรัพยากร แนวทางป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นักเรียนเสนอ ได้แก่ ตนเองต้องรู้จักการปฏิเสธเมื่อมีคนชวน การสร้างความรักความอบอุ่นในครอบครัว การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา อ่านหนังสือ ชุมชนควรมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาค่าดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ควรรู้ความสำคัญกับการควบคุมพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุตร และเป็นแบบอย่างที่ดีด้วย

ราณี วงศ์คงเดช (2549) ศึกษาการเสริมสร้างทักษะชีวิตกับแรงสนับสนุนทางสังคมเพื่อป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนขยายโอกาสทาง

การศึกษา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มในระยะก่อน หลังและระยะติดตามผลพบว่าส่วนใหญ่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ มีเฉพาะองค์ประกอบด้านความภาคภูมิใจและความรับผิดชอบต่อสังคม ทักษะการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และการได้รับการสนับสนุนทางสังคมที่ไม่พบความแตกต่างทางสถิติ แต่เมื่อดูผลกระทบของตัวแปรหลักด้านพฤติกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของทั้งสองกลุ่มพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = .01$) และพบว่าสถานการณ์การดื่มในชุมชนช่วงปีใหม่ลดลงจนเห็นได้ชัด นักเรียนมีการปฏิเสธอย่างได้ผล หลีกเลี่ยงการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้น และแนะนำเพื่อและครอบครัวไม่ให้ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่งผลต่อการลดอุบัติเหตุและการทะเลาะวิวาทในชุมชนได้ โดยเฉพาะผู้นำชุมชนมีการประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าวอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนและครอบครัวดูแลเอาใจใส่พฤติกรรมเด็กมากขึ้น

วนิดา พลเชียงสา (2549) ศึกษาการแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในเขตเทศบาลตำบลบ้านโพน อำเภอพระยืน จังหวัดขอนแก่น พบว่าวัยรุ่นร้อยละ 66.10 เคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โดยเพศชายดื่มมากกว่าเพศหญิง อายุต่ำสุด 8 ปี การดื่มครั้งแรกส่วนใหญ่ดื่มเบียร์ สาเหตุที่ดื่มครั้งแรกส่วนใหญ่ ร้อยละ 80.34 เพราะอยากลอง ปัจจุบันยังดื่มอยู่ร้อยละ 70.11 ดื่มประจำร้อยละ 43.68 และร้อยละ 45.97 เคยใช้สารเสพติดร่วมกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีอุบัติเหตุเพราะเมาแล้วขับร้อยละ 50 และร้อยละ 29.88 เมาแล้วทะเลาะวิวาท ร้อยละ 78.05 อยากเลิกดื่ม ด้านทัศนคติวัยรุ่นส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แต่มองว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ชายถือว่าเป็นเรื่องปกติ ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับมาตรการทางกฎหมาย มาตรการของชุมชนในการแก้ปัญหา คือ การห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาลงานบุญ และให้ครอบครัวช่วยดูแลบุตรหลานอย่างใกล้ชิด ปัญหาและอุปสรรคในการแก้ไขปัญหา พบว่า ครอบครัวยังไม่ตระหนักในปัญหาเนื่องจากขาดความรู้ ผู้นำไม่ได้ทำตามบทบาทเนื่องจากยังไม่เข้าใจในบทบาทและขาดความรู้เกี่ยวกับกฎหมาย แนวทางในการแก้ปัญหา คือ ควรให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยของเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความรู้เกี่ยวกับกฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้แก่ผู้ประกอบการและวัยรุ่น รวมทั้งกระตุ้นบทบาทของผู้นำในการบังคับใช้กฎหมายและมาตรการของชุมชน

อัมมมندا ไชยกาญจน์ (2549) ศึกษาปัญหาและแนวทางป้องกันแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี พบว่าแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่นักเรียนเสนอ คือ ต้องรู้จักการปฏิเสธเมื่อถูกชักชวนให้ดื่ม การสร้างความรักความอบอุ่นในครอบครัว การใช้เวลาให้เป็น

ประโยชน์ ครอบคลุมควรให้ความสำคัญกับการควบคุมพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ บุตร และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุตร

เกษมณี ชติยะ (2548) ศึกษาการใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อสร้างทักษะการป้องกันตนเอง ในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนกลุ่มเสี่ยงที่ได้รับการคัดเลือกโดยครูที่ปรึกษา และนักเรียนอาสาสมัคร จำนวน 30 คน จากโรงเรียนเทศบาลวัดศรีโงเมือง โรงเรียนเทศบาลวัดท่าสะอาด และ โรงเรียนชุมชนเทศบาลวัด ศรีดอนไชย เครื่องมือในการวิจัย คือ กระบวนการกลุ่ม และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ แบบโครงสร้าง การสังเกต และการสนทนากลุ่ม พบว่า กระบวนการกลุ่มก่อให้เกิดการพัฒนาการ เรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่างและกิจกรรมมีความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างเกิดทักษะในการ ป้องกันตนเองในด้านการตระหนักรู้ในตนเองและเห็นใจผู้อื่น ความภาคภูมิใจในตนเอง ความ รับผิดชอบต่อสังคม ความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ภาพและการสื่อสาร ความสามารถในการ จัดการกับอารมณ์และความเครียดและสามารถคิดวิเคราะห์และเกิดความคิดสร้างสรรค์

ดวงฤทัย สุคนธ์ปฏิภาค (2548) ศึกษาการรับรู้การสนับสนุนจากครอบครัว เพื่อน และครู พฤติกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ วัยรุ่นตอนต้นในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับรู้ การสนับสนุนจากครอบครัว เพื่อน และครูอยู่ในระดับสูง ร้อยละ 72.4, 62.4 และ 58.5 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อยู่ใน ระดับต่ำ สำหรับความสัมพันธ์ของการรับรู้การสนับสนุนจากครอบครัว เพื่อน และครูในกลุ่ม ตัวอย่างที่ดื่มเครื่องดื่มที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) แต่มี ความสัมพันธ์ทางลบระดับต่ำกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ส่วนพฤติกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์ทางลบระดับ ปานกลางกับพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .01$) ผล การศึกษาครั้งนี้บ่งชี้ว่าการรับรู้การสนับสนุนจากบุคคลใกล้ชิด ครอบครัว เพื่อนและครู เป็นปัจจัย หนึ่งที่ช่วยยับยั้งพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นตอนต้นได้

ประนอม กาญจนวนิชย์ (2548) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมป้องกันการดื่ม เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ วิทยาเขต สุพรรณบุรี พบว่า 1) พฤติกรรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มที่มี แอลกอฮอล์ และแรงสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนความรู้ สักมีคุณค่าในตนเอง ความตระหนักถึงผลของการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ อยู่ในระดับมาก 2) พฤติกรรมป้องกันการ

เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์เมื่อจำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและ พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของบุคคลในครอบครัวพบว่าแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความตระหนักถึงผลของการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ แรง สนับสนุนทางสังคม และความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมป้องกันการ ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ของนักศึกษาได้ร้อยละ 28.5 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุนันทา ศิริวาท (2548) ศึกษาการทำหน้าที่ของครอบครัวตามการรับรู้ของเด็กวัยรุ่นที่ เสด็จสุราในจังหวัดแพร่ พบว่า การทำหน้าที่ของครอบครัวตามการรับรู้ของเด็กวัยรุ่นที่เสด็จสุราใน จังหวัดแพร่โดยรวม และรายด้านทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ การแก้ปัญหา การสื่อสาร บทบาทการตอบสนอง ทางอารมณ์ ความผูกพันทางอารมณ์ การควบคุมพฤติกรรม และการทำหน้าที่ทั่วไป อยู่ในระดับดี พอควร ผลการศึกษาพบว่าการทำหน้าที่ของครอบครัวในรายชื่อของด้านความผูกพันทางอารมณ์ ที่เกี่ยวข้องกับการที่ผู้ใหญ่ในครอบครัวออกคำสั่งหรือควบคุมเด็กมากเกินไป ในรายชื่อของด้าน การตอบสนองทางอารมณ์ที่เกี่ยวข้องกับคนในครอบครัวแสดงอารมณ์ หรือความรู้สึก อยู่ในระดับ ดีเล็กน้อย

งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น รวบรวมดังนี้

Huang et al. (2009) ศึกษาลักษณะทางสังคม ประชากร และพฤติกรรมของนักศึกษา ชาวอเมริกันที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำการศึกษาโดยใช้แบบฟอร์ม The Survey of College Alcohol Norm and Behavior (SCANB) ในการเก็บข้อมูลของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย 32 แห่ง แบบสอบถามประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับ การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พฤติกรรมการดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ปกครองและเพื่อนสนิท การสูบบุหรี่ เจตคติต่อการดื่มเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ มุมมองเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้อื่น มุมมองของสถาบันเกี่ยวกับ บรรทัดฐานและเจตคติในเรื่องการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และกิจกรรมที่นักศึกษาทำในยามว่าง พบว่า นักศึกษาที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มักมีมารดาที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การไม่ใช้ สารเสพติดจำพวกบุหรี่และกัญชา การไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงมัธยมปลาย การเชื่อว่า เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ส่งผลกระทบต่อตนเอง การเชื่อว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ ไม่ดีหรือเหมาะสม การเชื่อว่าเพื่อนมีความคิดเหมือนตนว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสิ่งที่ไม่สำคัญ และเป็นสิ่งที่ไม่ดี การเคร่งศาสนาและเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนามากกว่า 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือ มากกว่า 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

Pedersen & McCarthy (2008) ศึกษาสภาพแวดล้อมที่บ้านและสังคมที่ช่วยลดปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นบางประเภทได้ ทำการศึกษาวัยรุ่นจำนวนทั้งหมด 202 คนซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา และพบว่า บุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยที่เสริมซึ่งกันและกัน (Additive Effect) และมีปฏิสัมพันธ์กันและกัน (Interaction Effect) สำหรับการเสริมกันของบุคลิกภาพและสิ่งแวดล้อม พบว่า อาสาสมัครวิจัยที่มีบุคลิกภาพแบบขาดความยับยั้งชั่งใจจะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการดื่มแล้วขับน้อยกว่าผู้ที่ไม่มีบุคลิกภาพแบบนี้เช่นกัน แต่พฤติกรรมในลักษณะนี้จะเกิดขึ้นได้ใน สภาพแวดล้อมที่มีการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ง่ายและขาดการติดตามพฤติกรรมของพ่อแม่ ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า การนำครอบครัวเข้ามามีส่วนในการกำกับกิจกรรมร่วมกับวัยรุ่น มีแบบฝึกหัดเพื่อให้บิดามารดาและบุตรทำด้วยกันที่บ้าน ซึ่งขณะทำการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ค้นหาวิธีการในการปฏิเสธการใช้สารเสพติด สังเกตและอภิปรายร่วมกัน นอกจากนี้บิดามารดายังมีการฝึกทักษะการสื่อสารกับลูก การจัดการกับพฤติกรรมของลูก เป็นต้น มาตรการระดับครอบครัวที่จะป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการใช้สารเสพติดอื่นๆ ได้แก่ การจัดกิจกรรมร่วมกันภายในบ้านระหว่างพ่อแม่-ลูก การฝึกอบรมทักษะครอบครัวที่เสริมทักษะการเป็นพ่อแม่ โดยการเพิ่มความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่-ลูก โดยการใช้การเสริมแรงทางบวก ทักษะการฟัง การติดต่อสื่อสารและการแก้ปัญหา การเป็นแบบอย่างที่ดี การสร้างความรักความอบอุ่นในครอบครัว การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา อ่านหนังสือ ซึ่งการให้ความรักความอบอุ่นในครอบครัวเป็นเรื่องสำคัญในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงด้านการเสพสารเสพติดในวัยรุ่น

White et al. (2008) ศึกษาการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสาธารณะประโยชน์ของนักศึกษาที่ต้องไปอาศัยอยู่เองอาจสัมพันธ์กับการไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นงานวิจัยที่มุ่งเน้นไปที่การศึกษาว่า อิทธิพลของเพื่อนที่ชอบดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสังคม (การเข้าร่วมกิจกรรมทาง ศาสนา และงานอาสาสมัคร) มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นกลุ่มนี้หรือไม่ พบว่าการที่วัยรุ่นมีพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงมัธยมปลายมักคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เช่นกัน ซึ่งการคบเพื่อนในลักษณะนี้เป็นการหนุนเสริมให้วัยรุ่นมีการดื่มหนักต่อไป วัยรุ่นคบเพื่อนที่มีพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปริมาณมากมักเพิ่มการดื่มของตนให้เท่ากับเพื่อน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบอีกว่าการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสาธารณะประโยชน์ สัมพันธ์กับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่น้อยลง ผู้วิจัยสรุปว่าเพื่อลดพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผู้เกี่ยวข้องควรพยายามที่ลดการดื่มของนักศึกษาโดยเฉพาะกลุ่มที่ต้องอาศัยอยู่เอง และเพิ่มกิจกรรมเพื่อสาธารณะประโยชน์ให้นักศึกษา

Komro & Toomey (2005) ได้ศึกษาทบทวนมาตรการในการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเยาวชนอายุก่อนเกณฑ์ ซึ่งประกอบด้วย

มาตรการในโรงเรียน มีเป้าหมายในการลดการเริ่มต้นดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และความสุขของการดื่ม โดยลดปัจจัยเสี่ยงส่วนบุคคลและทางสังคม และเสริมปัจจัยป้องกันส่วนบุคคลและสังคม โครงการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการใช้บุหรี่ กัญชาที่ประสบผลสำเร็จมีมากมาย เช่น หลักสูตรอบรมทักษะชีวิต (Life Skills Training), Project Northland, Project ALERT, Midwestern Prevention Project และ Project SMART เป็นต้น

มาตรการนอกหลักสูตร การให้เยาวชนมีกิจกรรมนอกหลักสูตรที่เหมาะสม จะช่วยลดอัตราการมีพฤติกรรมเสี่ยงต่าง ๆ เช่น การใช้สารเสพติด ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พฤติกรรมเกเร และรุนแรง หนีเรียน และเพิ่มทักษะชีวิตและการสื่อสาร และทำให้ผลการเรียนดีขึ้นอีกด้วย กิจกรรมนอกหลักสูตรมีสองรูปแบบคือกิจกรรมกับเพื่อน (Peer Programs) ซึ่งได้แก่ กิจกรรมที่มีการฝึกทักษะชีวิต สังคม และการปฏิเสธ และกิจกรรมทางเลือก (Alternative Programs) ซึ่งเป็นการจัดกิจกรรมอื่น ๆ เช่น กีฬา เป็นต้น

มาตรการครอบครัว ที่ประสบผลสำเร็จในการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการใช้สารเสพติดอื่น ๆ ได้แก่ การจัดกิจกรรมร่วมนภายในบ้านระหว่างพ่อแม่ลูก แบบมีโครงสร้าง การฝึกอบรมทักษะครอบครัว การฝึกอบรมทักษะครอบครัวที่เสริมทักษะการเป็นพ่อแม่ โดยการเพิ่มความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ลูก การใช้การเสริมแรงทางบวก ทักษะการฟัง การติดต่อสื่อสาร และการแก้ปัญหา

มาตรการเชิงนโยบาย สิ่งแวดล้อมทางสังคม เช่น กฎหมาย เศรษฐกิจ ความสามารถในการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งทางกายภาพและทางสังคม มีอิทธิพลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนอย่างมาก มาตรการเชิงนโยบายจึงมีเป้าหมายที่จะลดโอกาสของเยาวชนในการเข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งประกอบด้วย การเพิ่มอายุที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ตามกฎหมาย (Minimum Legal Drinking age: MLDA) การจำกัดโอกาสของเยาวชนในการซื้อหาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น การณรงค์ให้มีการตรวจสอบอายุของผู้ซื้อเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากร้านค้าต่าง ๆ และการอบรมให้พนักงานบริการเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้รู้จักการตรวจจับการปลอมอายุของผู้ซื้อ เป็นต้น

มาตรการเชิงชุมชน เป็นการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการผลักดันนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนในชุมชน ตัวอย่างเช่น โครงการ Communities Mobilizing for Change on Alcohol (CMCA) ซึ่งมีเป้าหมายหลักที่จะลดโอกาสของเยาวชนในการ

เข้าถึงเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โครงการ Community Trials Project (CTP) และ Saving Lives Program ซึ่งนอกจากจะมีเป้าหมายในการลดการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเยาวชนอายุก่อนเกณฑ์แล้ว ยังมีเป้าหมายในการลดการบาดเจ็บและการตายเกี่ยวกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในทุกกลุ่มอายุ

Perry et al. (2003) เป็นการศึกษาเพื่อประเมินผลของโครงการให้การศึกษาเพื่อต่อต้านการใช้สุรา ยาเสพติดและพฤติกรรมรุนแรงในนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนกลาง ตามโครงการ Drug Abuse Resistance Education (D.A.R.E.) และ D.A.R.E. Plus program ซึ่งรวมถึงการป้องกันพฤติกรรมรุนแรงด้วย โครงการ D.A.R.E. นี้จัดว่าเป็นหนึ่งในโครงการต้นแบบที่ถูกพัฒนาขึ้นโดยศูนย์ป้องกันการใช้สารเสพติดของรัฐบาลกลางประเทศสหรัฐอเมริกา หลักสูตร D.A.R.E. Plus ประกอบด้วยสามส่วน โดยกิจกรรมในห้องเรียนเน้นที่อิทธิพลและทักษะเกี่ยวกับเพื่อน กลุ่มสังคม สื่อ และแบบอย่าง ตัวเอกในนิยายสารเป็นหมี ชื่อว่า “Buddy DaBear” และในตอนท้ายของนิยายสารเป็นกิจกรรม “ทีมครอบครัว” (“Home Team”) ซึ่งให้พ่อแม่กับลูกทำร่วมกัน ส่วนที่สองเป็นกิจกรรมนอกหลักสูตร โดยจัดให้ทีมกลุ่มเยาวชนปฏิบัติการ (Youth Action Team) เป็นผู้ดำเนินการ และมีผู้จัดการ ในชุมชนซึ่งถูกจ้างมาให้ช่วยจัดการและอำนวยความสะดวกให้กับทีม ส่วนสุดท้ายเกี่ยวข้องกับ ทีมปฏิบัติการชุมชนด้วย (Neighborhood Action Team) ซึ่งจัดตั้งขึ้นมาเพื่อดูแลเกี่ยวกับประเด็นเกี่ยวกับการใช้สารเสพติดและพฤติกรรมรุนแรงในโรงเรียน ผลการศึกษาไม่พบความแตกต่างระหว่างนักเรียนกลุ่ม D.A.R.E. อย่างเดียวกับกลุ่มควบคุมในด้านการใช้บุหรี่ สุรา กัญชา การมีพฤติกรรมรุนแรง และผลลัพธ์ทางจิตสังคมอื่นๆ เช่น ความคาดหวัง ต่อบรรทัดฐานสังคม การเข้าถึงและการเสนอให้สารเสพติด และกฎระเบียบของพ่อแม่

สรุปแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยเชิงสาเหตุและแนวทางป้องกันพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนวัยรุ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนี้

จากการทบทวนพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น นโยบายและมาตรการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในประเทศไทย ประกอบด้วย 11 แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัย 44 เรื่อง ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น และงานวิจัย 30 เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สรุปปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนวัยรุ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ บุคลิกภาพ การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนที่มีอิทธิพล การเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว ตัวแบบการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การสนับสนุนจากเพื่อนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การตลาดเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์ ทักษะคิดต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้รูปแบบความสัมพันธ์ตามภาวะสันนิษฐานของปัจจัยเชิงสาเหตุการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนวัยรุ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่ง และกรอบแนวคิดปัจจัยเชิงสาเหตุและแนวทางป้องกันพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนวัยรุ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University